

İşçi Sınıfının Birliği

V. V. Zagladin

EL YAZISI İLE : Çeviren İ.Bilen

İçindekiler

İŞÇİ SINIFI HAREKETİNDEKİ BÖLÜNMELEİN NEDENLERİ VE BU HAREKETİN BÜTÜNLEŞTİRİLMESİ OLANAKLARI.....	9
İşçilerin Birliğini Kolaylaştıran Etkenler.....	14
KOMÜNİSTLER VE SOSYALİSTLER ARASINDAKİ İŞBİRLİĞİ, İŞÇİLERİN BİRLİĞİNİN TEMELİ.....	22
Birlik İçin Savaşmanın İlkeleri.....	30
SENDİKAL HAREKETTE BİRLİK İÇİN SAVAŞ, SENDİKALARDA KOMÜNİSTLERİN EYLEMLERİ.....	36
Komünist Partisi ve Sendikalar.....	37
Etkinlik Nasıl Kazanılır?	38
Sendikal istemlerin Yapısı.....	40
Ulusal Çapta Birlik.....	44
Uluslararası Birlik.....	45

Kapitalizmin yıkılması ve sosyalizmin kurulması uğrunda işçi sınıfının verdiği savaşımın başarıyla sonuçlanabilmesi, bu sınıfın birliğine bağlıdır. Lenin: "işçi sınıfı birlik halinde olmadıkça, savaşında başarılı olamaz" demiştir. Ne var ki, günümüzde kapitalist ülkelerin işçi sınıfı, birlik halinde değildir. Bir bölüm işçiler komünist yolu, bir bölümü sosyalistleri izlerken, başka bir bölümü de küçük burjuva ve burjuva partileri desteklemektedirler. İşçi sınıfı hareketindeki bu bölünme, geçmişteki pek çok başarısızlıkların, günümüzdeki pek çok zorluk ve engelin nedeni olmuştur.

İşçi sınıfının birliği için savaşmak, dünya komünist hareketinin önündeki en önemli görevlerden birisidir. Pek çok açıdan barış, demokrasi ve sosyalizm savaşımının başarısı, bu görevin üstesinden gelmeye bağlıdır. İşçilerin tek bir sınıf gücü olarak birleştirilmesi, dünya komünistlerinin strateji ve taktiklerinin en önemli ilkesidir.

7

İşçi Sınıfı Hareketindeki

Bölünmelerin nedenleri ve Bu Hareketin Bütünleştirilmesi Olanakları

İşçi sınıfının birliği uğrunda verilen savaşımın başarısı ve içindeki bölünmelerin ortadan kaldırılabilmesi için, komünistlerin bu bölünmelerin nedenleri üzerinde tutarlı bir anlayışları olmaları gerekir. Hiçbir hastalık, nedenleri üzerinde bilgi edinmeden sağaltılamaz.

İşçi sınıfındaki bölünmeler, geçici durumların sonucu ortaya çıkan rast gele olaylar değildir. Kapitalizmin ve özellikle emperyalizmin bağrında gelişen işçi sınıfı hareketinin somut koşullarından ve çeşitli politik ve sınıfsal güçlerin eylemlerinden kaynaklanmaktadır.

İşçi sınıfının tek türden olmayan bileşimi, yapısında farklı meslek ve yetenekte, farklı ulus, ırk, din ve inançta, farklı kökenden gelme öğelerin bulunuşu, işçi kadrolarındaki bölünmelerin somut nedenlerinden bazısıdır.

İşçiler arasında çeşitli eğilim ve akımların ortaya çıkması, özünde işçi sınıfı hareketinin gelişmesi sonucu, yeni işçi gruplarının sınıf savaşına katılmaları, işçi sınıfı partilerine ve sendikalara yeni işçi gruplarının girmeleriyle bağlıdır. İşçi sınıfı hareketine yeni katılanlar, sınıf savaşı okulundan geçmemiş, politik olgunluğa kavuşmamıştır. Bunlar, burjuva ve küçük burjuva düşüncelerine kapılmaya, onlara özgü kavramları benimsemeye yatkındır. ;Sınıf savaşına katıldıkları ve işçi sınıfı partilerinin üyesi oldukları zaman, bu yeni gelen işçiler beraberlerinde eski önyargılarını ve yanlışlarını da taşırlar ve böylece işçi sınıfı hareketinin bütünü üzerinde belirli etkilerde bulunurlar.

9

İşçi sınıfı içindeki bölünmeler, küçük burjuvazinin ideolojisi, politikası ve etkisinin sonuçlarıdır. Kapitalist ülkelerde geniş küçük mülkçüler kesimi, öncelikle köylüler, yıkıma uğrayıp işçi sınıfına katılanlar, beraberlerinde kendi küçük burjuva ve oportünist

görüşlerini de getirirler. Öte yandan, küçük burjuva etkisinin işçi sınıfı katlarına islemesinin bir başka nedeni de, işçi sınıfının büyük bir küçük mülkçüler yığınıyla çevrili olmasıdır.

Kapitalist ülkelerde küçük mülkçülerin yıkımı ile birlikte bazı yeni küçük mülkçüler kesimi de ortaya çıkmaktadır.(Küçük dükkân, kahvehane, tamirhane, benzin istasyonu sahipleri). Bu, "iyi para kazanıp", "kendinin efendisi" olarak "bağımsız"lığını kazanabilmek olanağı, işçi sınıfının bazı kesimleri üzerinde yozlaştırıcı etkiler yapmakta ve aralarında küçük mülkçülük özlem ve düşüncelerinin yayılmasını sağlamaktadır.

Sonra, ABD ve diğer bazı ülkelerin işçi sınıfı hareketi için ciddi bir sorunun, beyaz ve beyaz olmayan işçiler arasındaki ilişkiler olduğunu herkes bilmektedir. Hindistan, Pakistan, İrlanda gibi bazı ülkelerde çalışan insanlar arasında dinsel temellere dayanan önemli farklılıklar ortaya çıkmıştır. İslamlık veya Katolikliğin ağır bastığı bazı ülkelerde (Ortadoğu, Latin Amerika) inançlı ve inançsızlar arasında ve bazı bölgelerde ulusal yapıda derin sorunlar yatar. Yerli ve yabancı işçiler arasındaki ilişkiler, gelişmiş kapitalist ülkeler için zorlu sorunlar ortaya çıkarmaktadır. Bunlara, bazı Afrika ülkelerindeki kabileler arası farklılıklar da katılabilir.

Bütün bunların ve başka somut nedenlerin, burjuva toplumunda bu somut durumları kullanarak bölünmeyi sürdüren ve işçi sınıfının birliğine karşı kullanan güçler olmaksızın, işçi sınıfı içinde derin ve sürekli bölünmeleri kendiliğinden yaratamayacağını herkes bilir.

Burjuvazi ve tekelci sermaye, işçi sınıfı birliğinin temel düşmanıdır. Burjuvazi, işçi sınıfı birliğinin kendisi için taşıdığı tehlikenin iyiden iyi farkındadır. Bundan ötürü, işçi sınıfının birlik olmasını önlemek için elinden geleni ardına koymamaktadır. Burjuvazinin işçi sınıfına karşı stratejisi, işçilerin bir bölümünü ötekine karşı koymak, böylece işçi sınıfı içindeki çeşitli eğilim ve partiler arasında, özellikle komünistlerle sosyalistler arasında çelişkiler ve düşmanlıklar yaratmaktır.

İşçilerin bir bölümüne özel ayrıcalıklar (daha yüksek ücret, daha iyi çalışma ve yaşama koşulları) tanımak, burjuvazi-

10

nin işçi sınıfı içinde bölünmeler yaratmak için kullandığı ana yöntemlerden birisidir. Burjuvazinin istediği, böyle ayrıcalıklı grupları işçi sınıfının tümünden ayırıp yalıtılmak, onu var olan düzenle bütünleştirmek ve böylece devrimci savaşı zayıflatmaktır.

Bu yöntemi, kapitalist dünyada büyük tekeller, yalnız gelişmiş kapitalist ülkelerde değil, ekonomik bakımdan daha az gelişmiş kapitalist ülkelerdeki fabrikalarda da geniş ölçüde uygulamaktadır.

Örnekleri Latin Amerika'da makine, petrol ve başka işletmelerde, Doğu Arabistan'da petrol yataklarında, Asya ve Afrika'da son zamanlarda kurulan bazı fabrikalarda gözlenebilir.

Bu savaş yöntemini, yerli büyük tekeller de kullanmaktadır. Örnekleri Hindistan ve bazı Latin Amerika ülkelerinde vardır.

Burjuvazi, öte yandan, işçi sınıfı hareketi içinde bölünmeler yaratmak için, işçi bürokrasisini, yani, sosyal demokrat partilerin ve reformist sendikaların önder ve yöneticilerini, yerel ve merkezî hükümetteki işçi temsilcilerini kullanmak yolunda yoğun çabalar harcamaktadır.

Burjuvazi bu "işçi sınıfı yöneticilerine" "parlak" işler, yüksek ücretler ve benzeri ayrıcalıklar sağlamak yoluyla, onları işçi sınıfı katlarında kendi ajanları olarak kullanmak istemektedir.

Burjuvazi, işçi sınıfı hareketini bölmek, onun katları içinde kafa karışıklığı yaratmak ve böylece bir iç çatışmaya yol açmak için, ödün vermek ve afyonlamak anlamındaki reformist yöntemleri de yoğun bir biçimde kullanır. SBKP Merkez Komitesi'nin 24. Parti Kongresinde sunduğu raporda Leonid Brejnev: "Sosyalizmle karşı karşıya bulunulan bir dönemde, kapitalist ülkelerin egemen çevreleri, sınıf savaşının büyük bir devrimci harekete dönüşmesinden, her zamankinden çok ürkmektedirler. Burjuvazi, çalışan yığınları sömürmek ve ezmek için daha üstü örtülü biçimler bulmak çabasıdadır. Yığınları kendi ideolojik ve politik kontrolünde elden geldiği kadar uzun süre tutmak üzere bir kısım reformlara, ara-sıra yanaşmaya bugün artık hazırdır" diyor.

Kapitalist yaşama biçimi propagandası, burjuvazinin işçi sınıfı hareketini bölme politikasında önemli bir yer tutar. Burjuva ideologları, kapitalist toplumun kötülüklerini işçilerden saklamağa, onu en parlak biçimlerde, bir "evrensel refah", "özgürlük, demokrasi vs. toplumu olarak tanıtmaya

çalışmaktadır. Kapitalist gelişmenin bilimsel-teknik devrim sonucu ortaya çıkan bazı yeniliklerini yoğun olarak kullanmaktadırlar. Anti-komünizm, işçi sınıfı hareketini bölmek üzere kullanılan önemli bir silahtır. Burjuvazi radyo, televizyon, film, gazete, dergi gibi yığınsal yayın araçlarını kullanarak komünistleri, onların ideoloji ve politikalarını kötölemektedir. Burjuva ideologları, sosyalist devrimlerin ve Sovyetler Birliği'yle kardeş sosyalist ülkelerdeki sosyalist kuruluşun gerçek oluşumunu ters göstermektedir. Onlar işçi sınıfını, bir devrimin zorlukları, iç savaşın dehşeti, ekonomik gerilik ve yığınların açlık ve açlılarıyla korkutmak istemekte ve bütün bunların bir "komünist devrim" in kaçınılmaz sonuçları olduğunu iddia etmektedirler.

Unutulmamalıdır ki, anti-komünist propagandanın etkisiyle, sıradan pek çok endüstri ve büro işçisi, komünistlere kuşku ve hattâ bazen da düşmanlıkla bakmakta, onlarla işbirliği yapmada isteksizlik göstermekte ve böylece işçi sınıfının birliği için önemli engeller çıkmaktadır.

Küçük burjuva partileri, pek çok ülkede işçi sınıfı üzerinde önemli etkilerde bulunmaktadır. Bu, özellikle orta ve aşağı endüstriyel gelişme düzeyinde olan ülkeler için, küçük burjuva yığınlarının nüfusun büyük bir bölümünü tuttuğu ve küçük burjuva partilerinin politik yaşamda önemli rol oynadığı ülkeler için doğrudur.

Küçük burjuvazinin yönetimde olduğu ülkelerde, bazen işçi sınıfı ve onun örgütleri için zor koşullar ortaya çıkmaktadır. Böyle ülkelerde küçük burjuvazi, devlet gücünü, devrimci işçi sınıfı hareketinin gelişimini yavaşlatmak; komünist partileri ve bağımsız sendikaların örgütlerini, eylemlerini engellemek; kendi ideolojik ve politik kavramlarını işçi sınıfına dayatmak; aynı zamanda gelişmiş kapitalist ülkelerin tekelci burjuvazisinden, işçilerin devrimci örgütlerine ve birliğine karşı uyguladığı bazı savaş yöntemlerini kopya etmek için kullanır.

İşçi sınıfı içindeki bölünmeler, yalnız büyük ve küçük burjuvazinin politikasıyla yaratılmamaktadır. Öte yandan, işçi sınıfının kendi içinden çıkan sağ ve "sol" kanat oportünistleri de işçi sınıfının birliğini bozan eylemler yürütmektedir. İşçi sınıfı katları içinde, işçi sınıfı birliğinin ana düşmanları, sosyal demokrat partilerin ve reformist sendikaların sağ kanat önderleridir. Lafa gelince bunlar, işçi sınıfı içindeki bölünmelerin işçi mücadelesini yaralayan büyük bir felâket olduğunu bilirler.

12

Ama, meseleyi öyle koyarlar ki, bu durumdan burjuvaziye ve oportünistleri sorumlu tutmazlar, suçu komünistlerin üzerine atarlar. Sağ kanat sosyalistlerine göre, komünistler yalnız işçi sınıfı hareketini bölmekle kalmamışlar, sürekli olarak bu birliğe karşı durmuşlardır.

Komünist partilerinin işçi sınıfı birliği çağrısı ise ilkesel bir çizgi değil, taktik bir manevradır.

Komünistlerle birlikte çalışmayı geri tepmelerini haklı göstermek cabası ile, sosyal demokrat partilerin sağ kanat önderleri, sosyalistler ve komünistler arasında hiçbir ortak yan olmadığını ileri sürerler. Bunlar, komünistlerle "ortak bir cephe veya başka bir tür politik işbirliği" yapmaya yanaşmazlar. Sosyalist Enternasyonal önderlerinin 1956 yılında "Sosyalizm ve Komünizm" adlı özel bir bildiriyle ortaya attıkları ve SBKP'nin 20. Kongresince ileri sürülen isteme karşılıklı niteliğindeki görüş, işte budur. Aynı görüş, 1962 yılında Sosyalist Enternasyonal'in programında ve 1969'daki 11. Kongresinde de bir kez daha belirtilmiştir.

Bu tür açıklamaların, sınıf bilinci gelişen proletarya için her geçen gün daha az inandırıcı olduğunu fark eden Sosyalist Enternasyonal önderleri, 1969'da İngiltere'nin Eastbourne kentinde yapılan bu son kongrelerinde, kendi anti-komünist durumlarını savunmak üzere bir dizi yeni iddia ortaya attılar. Komünistlerin, kendileriyle aynı fikirde olmayanlara karşı hoşgörüsüz olduklarını, sosyal demokratlarla eylem birliği yapmak isteyen komünist partilerinin amaçlarının, tek partili bir hükümetle Komünist Partisinin hegemonyasını kurmak olduğunu iddia ettiler. Ve bu masalı uzattılar: Komünist tipte bir halk cephesinin başlıca amacı, bu cepheye başka demokratik güçlerin katılmasını sağlayarak onların bağımsız örgütler olma niteliklerini ortadan kaldırmaktır, dediler. Sonra, komünist partilerinin, bu yolla üyelerini sendikalar ve öteki demokratik örgütlerde rahatlıkla aktif hale getirme

olanağını elde etmek istediklerini söylediler. Böylelikle, bu örgütlere yardım etmek yerine, onları komünist görevlerin yerine getirilmesine âlet etmek amacını güdüyorlar, dediler. Bundan ötürü de sağ kanat sosyalistlerin anti-komünizmi yayma çabaları ve komünistlerle işbirliği yapmaya açıkça yanaşmamaları, günümüzde işçi sınıfı birliğinin ana engeli olmaktadır.

"Sol" kanat akıl hocaları ve sekterler (Troçkistler, Maoistler ve onlardan türeyenler) ve bazı komünist partilerin dar kafalı kişileri de işçi sınıfı birliğinin başarısını o biçimde, bu-

13

yük ölçüde yaralamaktadırlar. Gerçekte bunlar, başka bir çıkış noktasından yürüyerek, sağ kanat sosyalistlerinin belirli suçlamalarını olduğu gibi tekrarlıyor, devrimciler ile sosyal demokratlar arasında hiçbir işbirliğinin söz konusu olamayacağını, sosyal demokrat partiler ve onların üyelerine karşı sürekli, ödünsüz ve kararlı bir mücadelenin en doğru politika olduğunu savunuyorlar.

Proleter devrimin amaçlarına hıyanet eden ikinci Enternasyonal önderlerine karşı Lenin'in verdiği savaş ve "sosyal sovenistler" den ayrılarak işçi sınıfının yeni devrimci partilerini kurmak yolundaki çağrısı, evirilip çevrilip Lenin'in komünistlerle sosyal demokrat partiler ve reformist sendikalar arasında işbirliği yapılmasına prensip olarak karşı olduğu biçiminde gösterilmeye çalışılmaktadır.

Sağ kanat sosyalistleri gibi "sol" kanat tutucuları da, Lenin'in ve Komünist Enternasyonalin, işçi sınıfının birliği için çalışmalarını, çağrılarını görmezlikten, duymazlıktan geliyorlar. Onlar, Lenin'in bir birleşik işçi sınıfı cephesi kurulması için olan fikirlerini, belirli ve geçici koşulların gerektirdiği taktik bir adımmış gibi ele alarak, bunun, komünist politikanın bir temel ilkesi olduğunu inkâr ediyorlar.

Son olarak üzerinde durulması gerekli bir nokta, komünistlerin kendilerinin de öz-eleştireleri sonucu fark ettikleri gibi, işçi sınıfı birliğini sağlamak yolunda komünist partilerin kendi hatâlarından doğan ek zorlukların da ortaya çıktığıdır. Bu birliğin sağlanması için verilen savaşta, komünist partileri her zaman doğru yol ve yordamı bulamamışlar ve işçi sınıfının öteki partilerine karşı kendi çizgilerini doğru olarak saptayamamışlardır.

Kapitalist ülkelerde geçen olayların irdelenmesi gösteriyor ki, işçi sınıfı içindeki bölünmenin nedenleri derin ve çeşitlidir. Bundan ötürü de, komünist partilerin yıllardır gösterdiği çabalara karşın, bugün bu bölünme hâlâ yok edilememiştir. Komünist partileri birlik için verdikleri savaşta, bu nedenlerin derinlemesine, kapsamlı bir değerlendirmesini yapmışlardır. Onlar kendi strateji ve taktiklerini, bütün bu zorluk ve olumsuz etkenleri göz önünde tutarak yapmaktadırlar.

İşçilerin Birliğini Kolaylaştıran Etkenler

Yukarda yazılanlardan, kapitalist ülkelerin işçi sınıfı ha-

reketi içindeki bölünmenin kaçınılmaz ve giderilmez olduğu yargısına varmak yanlıştır. Komünistler, işçi sınıfı birliğini önleyen etkenlerin yanı sıra, bu amaca ulaşılmasını kolaylaştıran önemli etkenlerin de bulunduğunu bilirler.

Söz konusu etkenler, kapitalizmin gelişmesindeki somut eğilimlerden kaynaklanır. Bunlar, kapitalist ekonomideki çelişkiler, sınıf savaşları, burjuvazinin iç ve dış politikasındaki bunalımlar, devrimci ve demokratik güçlerin eylemlerinin yükselmesidir.

İşçilerin birliği, temelde onların tek bir sınıf olmalarından hiçbir üretim aracı mülkiyeti olmayan, işgücünü kiraya veren kadın ve erkeklerin sınıfı kaynaklanmaktadır. Bütün işçiler nitelikli, niteliksiz, yüksek veya düşük ücretli olsun, kapitalistler tarafından sömürülürler. Özdeksel koşullarındaki ve düşüncelerindeki farklılıklara karşın, ortak çabaları ile sömürüyü azaltmak ve sonunda onu ortadan kaldırabilmek için somut birlikten yanadırlar.

Burjuvazi, işçilerin sömürüldüğü gerçeğini örtmek için hangi manevraya başvurursa vursun, hangi yöntemi kullanırsa kullansın, kapitalist toplumdaki temel çelişkiyi, emek ve sermaye arasındaki çelişkiyi ortadan kaldıramayacaktır.

Bugün işçilerin kendi çıkarlarını savunmak, bilimsel teknolojik, devrimin olumsuz sonuçlarına karşı ortak eylem yürütmek için duydukları özlem, birliği zorlayan ana etkidir. Bilimsel teknolojik

devrim, kapitalizmin temel kötülüklerini ve emek-sermaye arasındaki çelişkiyi ortadan kaldırmak bir yana, bu çelişkileri arttırmakta, işçi sınıfının çeşitli kesimlerinde yıkıcı yeni durumlara sebep olmaktadır. Bu sonuçlardan bir tanesi, iş bulma koşullarının çürümesidir. Artan işsizlik, özellikle gençler ve yaşlılar arasında etki göstermektedir. Bugün, büyük kapitalist ülkelerin ekonomileri, üretim büyümesindeki düşen hızdan, parasal bunalımlardan, artan sayıdaki işsizlerden, tekellerin ülkeler ve dünya çapında büyüyen yarışçılıklarından doğan yeni zorluklarla karşı karşıyadır. Burjuvazi bu sorunlara her şeyden önce işçi sınıfına ve genel olarak çalışan halka karşı çözümler aramaktadır: Ücretler saldırı altındadır. Emegın verimliliğindeki artma sonucu, sömürü yoğunlaşmaktadır. İşçilerin son yıllarda burjuvaziden almayı başardığı sosyal kazançları geri almak için bir savaş gidiyor. "Gelirler Politikası" adı verilen kurum yoluyla, grevlere karşı çıkarılan yasalarla ve sendikalara yöneltilen tekelci saldırılar-

15

la sonuçlar alınmağa çalışılıyor. Bütün bunlar, proletarya ile burjuvazi arasındaki savaşı sertleştirmekte, işçiler kampında birlik ve beraberliği gerektirmektedir.

Burjuvazi işçi sınıfı hareketine karşı verdiği savaşta, yalnız ödün ve reform yoluna değil, aynı zamanda doğrudan zora başvurmaktadır. Demokratik denen ülkelerde bile halkın, sendikaların, işçi sınıfı partilerinin hakları, parlamentoların ve yerel kurulların ayrıcalıkları

sınırlandırılmak istenmekte, öte yandan devletin yürütme organlarının işlevleri genişletilmekte ve dikta rejimleri kurulmaktadır. Bazı ülkelerde gerici hükümet darbelerine ve faşist rejimlere başvurmaktadırlar. Egemen sınıflar politikasındaki böylesine anti-demokratik eğilimlerin, günümüzde tüm işçiler için büyük tehditler taşıdığı ve işçilerin çıkarlarını savunmak için birlik olması gerektiği, çok açık bir gerçektir.

Birlik, Portekiz, İspanya, Haiti, Guatemala ve Paraguay gibi ülkelerde de en az bu kadar gereklidir. Bu ülkelerde yıllardır gerici rejimler işçileri tüm demokratik hak ve özgürlüklerinden yoksun bırakmıştır. Kapitalist ülkelerde işçi sınıfını bekleyen en önemli tehlike, büyük sermaye ve tekellerce desteklenen gerici, yeni faşist eğilim ve örgütlerin gelişmesidir. Özellikle üzerinde durulması gerekenler, Federal Almanya'da Ulusal Demokratik Parti ve intikam peşinde koşan öteki örgütlerdir. Belçika'da şovenist sağ-kanat örgütler, İtalya ve başka ülkelerdeki yeni-faşist örgütlerin eylemleri, belirli ilerlemeler elde etmişlerdir. İşçiler, geçmişin derslerini unutmamalıdır. Gerici-faşist rejimler, işçi sınıfı güçlerinin bölüldüğü yerlerde başarı elde etmişlerdir.

Üzerinde özellikle durulması gereken konu şudur: İşçi sınıfı hareketinin birliği, yalnız işçilerin kazançlarını gerici güçlere karşı savunması için, yani yalnız savunma için gerekli değildir. İşçi sınıfının hücum eylemleri için, ekonomik-politik ve sosyal alanlarda yeni koşullar elde etmeleri için de aynı derecede gereklidir.

Savaş sonrası dönemde gerçekleştirilen reformlara karşı duyulan hoşnutsuzluk, pek çok kapitalist ülkede gün geçtikçe artmaktadır. Pek çok işçi bu reformlara kapılmıştı ve burjuva propagandasına kulak vererek, kapitalizmin gelişmesinde yeni bir döneme, refah devletinin kurulması dönemine girildiğini zannetmişti. Günümüzde artan sayıda işçi, böylesi reformların umdukları sonucu vermediğini anlamakta, reformcu burjuva politi-

16

kasına karşı duyulan hayal kırıklığı büyümektedir. Geçmişte yapılan çeşitli reformlar, artık işçilerin yeni gereksinmelerini karşılamaya; yaşantılarını, bilimsel-teknolojik devrimin ve işçi sınıfının yapısal değişiminin sonucu ortaya çıkan yeni çalışma koşullarını düzeltmeye yetmiyor. Bundan ötürü, toplumsal yasama düzeninde daha köklü reformlar yapmak isteği artıyor. Gündem yalnız daha yüksek ücret isteminden oluşmakta, demokratik bir planlama, eğitim, kamu sağlığı, sosyal güvenlik ve benzeri alanlarda demokratik reformlar öncelikle yer almaktadır. Politik demokrasiyi savunmak ve geliştirmek gereksinmelerinden başka, ekonomik demokrasiye; yâni fabrika yönetiminde patron haklarının kısıtlanması, sendikalar için daha geniş haklar sağlanması, çalışan insanların ekonominin işleyişine fabrikada ve ulusal çapta katılması gibi istemlere verilen önem artmaktadır. Bu tür reformlar için verilen savaş, işçilerin çeşitli kesimlerini birbirine daha çok

yakınlaştırmak ve eylem birliğini sağlamak için yeni olanaklar yaratmaktadır.

Çeşitli saldırgan bloklar kuran emperyalist ortakların saldırgan politikaları da, farklı politik eylemleri olan işçiler arasındaki bütünlüğü baltalayan bir başka nedendir. Emperyalistlerin, saldırgan eylemler hazırlar ve yürütürken "Sovyet tehdidi", "komünist tehlikesi", "kızıl emperyalizm" ve benzeri paravanaların arkasına saklandığı, bilinen bir gerçektir. Kapitalist ülkelerde, kimi işçiler de içinde olmak üzere, pek çok sıradan insan, burjuva propagandasının etkisiyle emperyalist politikanın gerçek özünü kavrayamamıştır.

Son yıllarda bu alanda önemli değişiklikler yer almaktadır. Kapitalist ülkelerde işçiler, Sovyetler Birliği'nden ve öbür sosyalist ülkelere, halkların özgürlüğüne, dünya barışına karşı bir tehlikenin, bir korkutmanın gelmediğini anlamaya başlamışlardır. Anti-Sovyet ve anti-komünist propaganda, Sovyetler Birliği ve öbür sosyalist ülkelere uygulanan dış politikanın gerçekleriyle yalanlandığından, her geçen gün daha az etkili olmaktadır.

SBKP'nin 24. Kongresince hazırlanan barış programı, kapitalist ülkelerde yığınlar üzerinde özellikle anlamlı etkiler yaratmıştır. Bu yeni barış öncülüğü, "Sovyet emperyalizmi" uydurmasını yalanlamakta, işçi yığınları ile sosyal demokrat parti ve reformcu sendika üyeleri arasında anti-komünist önyargıların ortadan kalkması için uygun bir hava yaratmaktadır.

Öte yandan her geçen gün, emperyalist politikaların barbar ve saldırgan yapısını kanıtlayan gerçekler ortaya çıkmaktadır. Böylece, bütün insanlığın karşı-karşıya bulunduğu gerçek tehlikenin kaynağı herkesçe anlaşılmaktadır. Haziran 1971'de bazı ABD gazetelerinde yayımlanan gizli Pentagon belgeleri, emperyalistlerin saldırgan politikalarının niteliğine ışık tutmuştur. Bunlar, özgürlük ve demokrasiyi savunma gibi sahte sloganlarının arkasına saklanarak Çin-Hindi savaşını hazırlayan ABD emperyalistlerinin çıplak yüzünü dünyaya göstermiştir.

Emperyalist politikanın gerçek yüzünü gösteren bu taze belgeler, hiç kuşkusuz, işçilerin yeni bir savaş tehlikesi karşısında olduklarını anlamalarına yardım edecektir. Bu savaşın dehşeti, ancak bütün barışsever güçlerin, en başta ve önemlisi, sağlam birlik kuran işçi sınıfının eylemleri ile önlenebilir.

Silahlanma yarışı ve emperyalist ülkelerin egemen çevrelerince sürdürülen askersel-harp ekonomisi, işçilerin çıkarları açısından gerçek bir tehlikedir. Bu politika, yeni bir dünya çatışması için büyük bir tehlike kaynağıdır: Savaş harcamalarının ağır yükünü çalışan halkın sırtına yüklüyor, onların yaşam koşullarını kötüleştiriyor. Çalışan halkın gereksinmelerini karşılamak için gerekli zengin özdeksel ve tinsel kaynakların akıl almaz ölçülerde telef olmasına yol açıyor.

Hangi politik ve dinsel inançta olursa olsun tüm işçilerin, yalnız kısa dönemli çıkarları için değil, canlarını da tehdit e-den bu silahlanma

yarışına ve ekonominin askerselleştirilmesi sürecine son verilmesi konusunda titiz olduğu, üzerinde tartışılması bile gereksiz bir gerçektir.

Ulusal bağımsızlık için, emperyalist güçlere ve onların gelişmekte olan ülkelere yaptığı etkilere, yabancı sermayenin ezici baskısına ve yeni-sömürgecilik politikasına karşı verilen savaş, çeşitli eğilimlerdeki işçilerin birliği için önemli bir temel sağlamaktadır. ABD, Federal Almanya, İngiliz, Fransız ve Japon sermayelerinin başka devletlerin ekonomilerine sızması, bu ülkelerin ve çalışan halkının barbarca sömürülmesi sonucunu doğuruyor. Ve, öte yandan, bu ülkelerin ulusal bağımsızlığını gerçekten tehdit ediyor. Kapitalist ülkelerde sınıf bilinci en yüksek ve en devrimci sınıf olan işçilerin görevi, ulusal bağımsızlık savaşında başı çekmektir. Ne var ki, anti-emperyalist güçlerin öncüsü olmak görevi, ancak işçi sınıfının birlik ve beraberlik içinde olmasıyla yerine getirilebilir.

Bu görevler Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde ö-

18

zellikle geciktirmeye gelmez. Söz konusu ülkelerde emperyalizm ve yeni-sömürgeciliğe karşı verilen savaş, tüm demokratik ve işçi sınıfı hareketlerinin ana amacıdır.

Bir bölüm ileri kapitalist ülke için de bu görevler büyük önem taşır. Japon işçi sınıfının, Okinava'nın bağımsızlığı, ABD -Japon "güvenlik paktı"nın, nükleer silahlarla donatılmış ABD saldırı üslerinin

kaldırılması için verdiği savaş, bunun bir örneğidir. ABD sermayesinin egemenliğine, ABD üslerine, askersel güçlerine karşı verilen savaş, İngiltere, İtalya, Belçika, İrlanda ve başka bazı ülkeler işçileri için de söz konusudur.

İşçi sınıfı birliği için verilen savaşta, sosyalist ülkelerin ekonomi, kültür alanlarında, emekçi yığınların yaşama koşullarını yükseltmede ve sosyalist demokrasiyi gerçekleştirmede gösterdiği başarıların büyük önemi vardır. Bu başarılar, burjuva propagandasının sosyalist ülkeler ve komünist partilerinin ideoloji ve politikaları üzerine saldıkları yalanların doğru olmadığını göstermektedir. Komünistlerin saygınlığını, işçilerin komünistlere karşı duyduğu güveni arttırmaktadır. Emekçi yığınlar arasında var olan anti-komünist görüş ve düşüncelerin ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmaktadır.

Dünya kapitalizminin ve dünya işçi sınıfı hareketinin bugün içinde bulunduğu aşamanın belirgin özelliği; işçi hareketinin güçlenmekte, tekellere ve emperyalizme karşı verilen genel demokratik savaşta yeni adımlar atmakta olması ve bu gelişme içinde sosyalist devrim ve devrimin politik ordusunun hazırlanmasında uygun durumların ortaya çıkmasıdır. Bu durum, işçi sınıfının farklı kesimlerinin bütünleştirilmesi için daha uygun bir ortam yaratmaktadır.

Yukarıda sözü edilenler, kapitalist ülkelerin ve işçi sınıfı hareketinin gelişmesinde gözlenen, işçi sınıfı birliğini geliştirmeye dönük bazı somut özelliklerdir. Ne var ki, dünya işçi sınıfı tarihinin gösterdiği gibi, işçilerin birliğini sağlamak için var olan somut durumlar, işçi sınıfı hareketindeki bölünmeleri kendiliğinden ortadan kaldırmaya

yetmemektedir. Gerekli olan, işçi sınıfı içinde eylem birliği için çaba gösteren güçlerin amaca yönelik çalışmalarıdır.

İşçi birliğinin baş savaştısı, en tutarlı savaştısı, dünya komünist hareketidir. Dünya burjuvazisinin, işçi sınıfı hareketini bölmeye, onun değişik kesimleri arasındaki düşmanlıkları korumaya ve abartmaya yönelik stratejisine karşı, komünistler kendi stratejilerini ileri sürmüşlerdir. Bu, işçi sınıfının birliği

19

için savaşmak, onun çeşitli partileri ve örgütleri arasındaki düşmanlık ve ayrılıkları ortadan kaldırmak, işçi sınıfı hareketinin hem yakın, hem de uzak amaçlar için verdiği savaşta sıkı işbirliğini sağlamak eylemini kapsayan bir stratejidir.

Komünistlerin işçi sınıfının birliğini sağlama cabası, politik ve sınıfsal güçlerin günümüzdeki durumuna bağlı, işçi sınıfı hareketinin bugün karşı karşıya olduğu geçici ve kısa süreli bir görev değildir. Komünist partileri, varolalı, öteden beri, değişik tarihsel durumlarda ve devrimci hareketin bütün yükselme ve alçalma dönemlerinde, her zaman görevlerini ve politikalarını bu stratejik ilkenin ışığında belirlemişlerdir.

Komünistlerin işçi sınıfının birliği için savaşması temel ilkesini V.I. Lenin ortaya atmıştır. Lenin bu amaca ulaşmak için, eylemde birleşik işçi cephesi kavramını öne sürmüştür. Proleter yığınların kapitalizme karşı verdikleri savaşa yardımcı olmak üzere Lenin: "Tek cephe

taktiğini benimsedik... ve bu taktiği sonuna kadar uygulayacağız" demiştir.

Komünist Enternasyonalin kararları, bu ilkeyi daha da geliştirmiştir. "Birleşik İşçi Cephesi Üzerine" adlı tez, Komintern Yürütme Kurulu'nca 1921'de benimsenmiş ve Tek Cephe politikasının, 'tüm geçiş dönemi boyunca ve sosyalist devrimin zaferine kadar geçerli olacağı belirtilmiştir.

Lenin'in ölümünden sonra, komünistler ve işçi sınıfının öbür partileri arasında işbirliğinin gereği üzerine Lenin'in geliştirdiği tezler, komünist partiler ve Komintern içindeki bazı sekter öğeler tarafından çarpıtılmıştır. Ne var ki, bu sekterce yanlış tutumlar, Komintern'in 1935 yılındaki 7. Kongresince açıkça yerilmiş, öte yandan Lenin'in işçi sınıfı birliği konusundaki görüşleri benimsenerek geliştirilmiştir. O günden beri komünist hareket, bu politikayı tartışmasız bir yolda sürdürmektedir.

İşçi sınıfı birliğini sağlamaya dönük komünist çizgi, Komünist ve İşçi Partileri'nin 1957, 1960 ve 1969'da yapılan Uluslararası Danışma Toplantıları'nda alınan kararlarla acık bir biçimde oluşturulmuştur. 1969 toplantısında yayımlanan karar bildirgesinde şöyle deniliyor: "Yeni durumda, işçi sınıfı birliği için duyulan gereklilik daha da acık duruma gelmiştir". İşçi sınıfı birliği için savaşma ilkesi, tek tek komünist partilerince de sürekli olarak gündeme alınmaktadır. Komünistler, işçi sınıfının ve onun birliğinin ana düşmanının burjuvazi ve gericiler olduğunu bilir. Bundan ötürü komü-

nist partileri, ilk ve en güçlü yumruklarını burjuvaziye ve gerici güçlere karşı savururlar. Onlar, işçi sınıfının içindeki işçi sınıfı birliğinin düşmanlarına karşı da kararlı bir savaş verirler. Sağ ve "sol" kanat oportünistlerince, çeşitli işçi partileri ve örgütleri arasındaki işbirliğine karşı yöneltilen bos önerilerin içyüzünü açıklar ve birliğin olanaksızlığına inananlara karşı çıkar; onların, yanlış tutumlarıyla işçi sınıfı hareketine verdikleri zararları gösterir, bu görevlerini yerine getirirler.

Komünistler ve Sosyalistler Arasındaki İşbirliği, İşçilerin Birliğinin Temeli

Komünistler işçi sınıfının birliği için çaba gösterirken, komünist ve sosyal demokrat partilerin eylem birliğine, bu ikisi, uluslararası işçi sınıfının temel politik güçleri oldukları ve birleşik işçi sınıfı cephesi için verilen daha ileri düzeydeki savaş, her şeyden önce ve öncelikle bu işbirliğine dayandığı için özel bir önem verirler. Bu konu üzerinde 1969 Danışma Toplantısı'nda yeniden önemle durulmuş ve yayımlanan karar bildirgesinde şöyle denilmiştir: "İşçi sınıfı birliğine büyük bir önem veren komünistler, bugün ileri demokratik bir düzen getirmek ve gelecekte ise sosyalist toplumu kurmak üzere, sosyalistler

ve sosyal demokratlar ile işbirliği yapmaktan yanadırlar. Bu işbirliğini gerçekleştirmek için ellerinden gelen her şeyi yapacaklardır".

Komünist partilerin politikası, günümüzde sosyal demokratların • kapitalist ülkelerde işçiler ve demokratik hareketler içinde büyük güç olduğunu göz önüne almaktadır. Bugün bütün dünyada 60'a yakın sosyalist ve sosyal demokrat parti vardır. Bunların büyük bir çoğunluğu (42 parti), Frankfurt-Main'da 1951 yılında yapılan kongrede kurulan Sosyalist Enternasyonal'e ü-yedir. Toplam üye sayıları 15.400.000'dir ve 77.600.000 oya sahiptirler. Pek çok gelişmiş kapitalist ülkede, işçi sınıfının çoğu ve emekçi yığınların önemli bölümleri (büro işçileri, aydınlar, küçük burjuva kesimleri) sosyal demokrat partilerin çizgisini benimsemiştir.

Batı Avrupa, sosyal demokratların kalesidir. Bu bölgenin pekçok ülkesinde, İtalya, Fransa ve İspanya dışında, sosyal

22

demokrat parti üyeleri, komünist partilerinkinden çok fazladır: 9.500.000'e karşı 2.500.000 gibi. 1960'ların ortasında, kullanılan oyların %36'sı sosyal demokratlara giderken, %8'den biraz fazlasını komünistler aldı.

Batı Avrupa'da 40 milyon sendika üyesinden 30 milyonu sosyal demokrat eğilimdeki sendikalardadır.

Tek tek gerilemelere ve bazı sosyal demokrat partilerin zayıflamış olmasına ve üye yitirmelerine bakmayarak, sosyal demokrat hareket,

bütünüyle bugün hâlâ söz konusu ülkelerin yaşantısında önemli bir politik etkidir. Ne var ki, bu partilerin pek çoğu, anti-komünizm ve burjuvazi ile oportünist uzlaşma tutumu içindedir.

Faşizme karşı komünistlerin ve sosyalistlerin işbirliği yapmış olduğu II. Dünya Savaşından sonra, sosyal demokratların ideoloji ve politikasında sağa doğru daha fazla bir sapma oldu. 1950'ler ve 1960'larda Sosyalist Enternasyonalin kabul ettiği programlarda, sosyal demokrasinin önderleri, sınıf savaşının bilimsel ilkelerini, özel kapitalist mülkiyetin ortadan kaldırılması gerçeğini ve işçi sınıfı hareketinin önemli bazı istemlerini, daha önceki kararlarında yer almış olmasına bakmadan, kaldırıp attılar.

Sağ kanat sosyalistleri, sürekli olarak, Sovyetler Birliği'ni ve öbür sosyalist ülkeleri kötülemektedirler. Bunlar, anti-komünizmin karanlığında körleşmiştir. Bu ülkelerin sosyalist niteliğini yadsıyor, yürürlükte olan sistemleri, devlet kapitalizminin bir çeşidi olarak tanımlıyorlar. Kapitalist devletlerin yapısındaki kötülüklerin, bu ülkelerde de var olduğunu öne sürüyorlar,

Komünist partileri, bu tür sosyal demokrat önderlerin ateşli saldırılarına hedef oluyor. Bunlar, Komünist Partilerini, ülke çıkarlarına ters düşen ve "Sovyetler Birliği'nin çıkarına hizmet eden" partiler olarak tanıtmaya çalışıyorlar.

Komünist partileri, sosyal demokrat partilerin anti-komünizm ve sınıf uzlaşmacılığı politikası ile işçilere zarar verdiklerinin oldum olası farkındadırlar. Yine de günümüz sosyal demokrat partilerini değerlendirirken, ideoloji ve politikalarındaki tüm karmaşıklık ve

çelişkileriyle birlikte, bunların kapitalist ülkelerde oynadıkları rolü göz önünde tutmak gerektiğine inanırlar.

Kuskusuz, sosyal demokrat önderlerin pek çoğu, açıkça burjuva görüşlerini ve düşüncelerini dile getirmekte, işçi sınıfı

23

hareketine karşı çıkmakta, sınıf uzlaşmacılığı politikaları ile somut biçimde burjuva egemenliğinin sürdürülmesine katkıda bulunmaktadır. Bununla birlikte, sosyal demokrat partiler yalnız önderlerinden ibaret değildir. Çeşitli basamaklarda binlerce üyeleri vardır. Üyelerin çoğu, yöneticilerince dile getirilen reformist görüşlerin pek çoğunu benimsemekle birlikte, kendi toplumsal durumlarından memnun değildirler ve değişmesini istemektedirler. Söz konusu yığınlar, burjuvaziye, kapitalizmle acık bir çelişki içindedirler. Çünkü istemlerinin karşılanması ve toplumsal durumlarında köklü bir değişimin başarılabilmesi, ancak burjuvaziye, tüm kapitalist sisteme karşı savaşma şartına bağlıdır. Milyonlarca sıradan sosyal demokrat partili ve eylemcinin özlemlerinin öz içeriği, 'burjuvaziye hizmet etmek, varolan sistemi savunmak değil, 'burjuvaziye karşı savaşarak işçilerin çıkarlarını savunmaktır. Bundan ötürü, komünistler yalnız sağ kanat önderlerinin tutumunu göz önüne alıp, sosyal demokrat partilerin geniş üye yığınlarının durumunu görmezlikten gelmenin yanlış olacağı kanısındadırlar.

Komünistler ayrıca, sosyal demokrat önderlerin hiçbir zaman ve hiçbir yerde kapitalizmsiz yapamayacaklarını, hattâ onun varlığını sürdürmesine yardım ettiklerini kabul etmekle birlikte, bütün bunların, onların emekçi yığınlar için hiçbir şey yapmadıkları ve yığınların istemlerini 'hiçbir şekilde karşılamadıkları anlamına gelmediğini de bilirler. Bir bölümü işçiler için önemli olan bazı reformlar, İngiltere, İsveç, Norveç ve Avusturya gibi ülkelerde sosyal demokrat partiler ve hükümetlerce gerçekleştirilmiştir.

Sosyal demokrat ideoloji ve politikanın sağ sapma eğilimlerine parmak basmakla birlikte, komünistler, günümüzdeki sosyal demokrat çizgi ve programların demokratik olmak bir yana, sosyalist bir şeyler içermediği görüşünü de benimsemezler. Bu doğru değildir. Çünkü, günümüzdeki sosyal demokrat partilerin tutumu bile, yalnız demokratik değil, bazı sosyalist özellikler de taşımaktadır.

Dolayısıyla komünist partileri; sosyal demokrat partilerin ideoloji ve politikalarındaki yalnız olumsuz yanları göz önünde tutmakla yetinmez, olumlu yönlerini de değerlendirirler. Sosyal demokrasinin ince ve kapsamlı 'bir' çözümlemesini yapan komünist partileri; sosyal demokrat partileri, oportünist, reformist tutumda olan işçi sınıfı partileri olarak tanımlarlar. Günümüzün sosyal demokratlarını, işçi sınıfı hareketinde oportünist kanat

Komünistler, sosyal demokrat partilerin ideoloji vs politikasındaki derin çelişkiler üzerinde önemle dururlar. Çelişkilerin birincisi, işçi aristokratları ve bu tür partilerdeki küçük burjuva aydınları ile değişik basamaklardaki fabrika ve büro işçileri arasında; ikincisi, 'burjuva görüşlerin yansıdığı sosyalist partilerin tutumu ile işçilerin istemlerini içeren tutum arasındadır.

Sosyal demokrat tutumun çelişkileri, sosyal demokrat ideoloji ve politikaların küçük burjuva yapısından, önderlerinin seçmeci(eklektik) ve tutarsız davranışlarından kaynaklandığı gibi, işçi sınıfının politik olarak geri kalmış kesimlerinin ve geniş işçi yığınlarına göre ayrıcalıklı yerlere getirilmiş işçilerin durumundan da gelmektedir.

Burjuva toplumunun söz konusu kesimleri, büyük sermaye ve tekellerce sömürdüklerinden, varolan sistemde değişiklikler istemekte, ancak, proleter devriminden de korkmaktadırlar. Pek çoğu, burjuva toplumunda oldukça rahat yaşarlar, sistemin tümünün devrimci değişiminden korkarlar. Bunlar, oportünizm içinde, burjuva dünyasında devrimci altüstler olmaksızın, değişiklik özlemleri düşerler.

Sosyal demokrat partilerin ideoloji ve politikaları, küçük burjuva bir öz taşıır. Bu ideoloji ve politika, burjuva düşüncelerini yansıttığı kadar işçilerin görüşlerini de yansıttığı sürece, komünist partileri sosyal demokratlarla işbirliği sorununu ileri sürmeyi hem olanaklı, hem de gerekli sayarlar.

Komünist partilerine göre, komünistlerle sosyalistlerin, aralarında derin ilke farkları olmasına karşın, bir araya gelebilmelerinin temelini

oluşturabilecek pek çok ortak görüş ve çıkar da vardır, Bundan dolayı, Komünist ve İşçi Partileri'nin 1969 Danışma Toplantısı'nda çeşitli konuşmacılar, işçilerin en canlı istemlerinin karşılanması, daha yüksek ücretler, daha az emek yoğunluğu ve daha iyi çalışma koşulları gibi sorunların çözümlenmesi için, komünist ve sosyalistlerin ortak eylemler yapabileceklerini belirttiler. Konuşmacılar ayrıca şu görüşleri de paylaştılar: İşçilerin geçmiş yıllarda elde ettiği kazanımları geri almak isteyen teknelci çabalara karşı savaşmakta, işçilerin demokratik hak ve özgürlüklerini, işçi sınıfı partilerinin ve sendikalarının haklarını savunup geliştirmekte her iki tarafın ortak çıkarları vardır. Gerici rejimlerin eylemlerine ve yeni-faşist güçlerin canlanmasına karşı savaş vermek için komünist ve sosyalistlerin birleşmesi mümkündür. Ulusal çıkarların

25

ve bağımsızlığın savunulması için, yabancı sermayenin emperyalist tutumuna ve yeni-faşistlerin zulmüne karşı ortak eylem yapabilirler. Ayrıca, barışın korunması, dünya güvenliğinin sağlanması, komünistleri ve sosyalistleri eşit derecede ilgilendirmektedir. Komünistler, sosyalistlerle ortak çıkarlardan söz ettiklerinde, 'aralarındaki ideolojik ayrılıkları gözden uzak tutmazlar. Ne var ki, komünist partileri, işçi sınıfının dirimsel çıkarları ve demokratik gelişmenin başta gelen sorunlarının çözümü için verilecek ortak

savaşta, ideolojik ayrılıkların aşılmaz duvarlar durumuna gelmemesi gerektiği görüşündedirler.

Komünistler sosyal demokratlarla eylem birliği sağlamaya çalışırken, bu işbirliğini, işçilerin güncel istemleri ve genel yapıdaki demokratik amaçlar için olan savaşın çerçevesi içinde kısıtlamazlar. Komünistlere göre böyle bir birlik, işçilerin politik egemenliği elde etmek, burjuvaziyi yıkmak ve sosyalist toplumu kurmak üzere verecekleri savaş sırasında da sürdürülebilir ve sürdürülmelidir.

Bütün bu söylenenlerden, kapitalist ülkelerin hepsinde, komünistler ve sosyalistler arasında pratik bir işbirliği için gerekli koşulların varolduğu sonucu çıkarılmamalıdır. Böyle bir eylem birliği, sosyal demokratların tutumunda köklü değişiklikler olmasını gerektirir. Bir kere, 4969 Danışma Toplantısı'nda belirtildiği gibi; "Pek tabiidir ki, .sosyalizmden yana olan sosyalist partilerin ve öteki politik örgütlerin, burjuvazi ile sınıf uzlaşmacılığı tutumunu kesinlikle bırakmış olması; barış, demokrasi ve sosyalizm için etkili bir savaş verme politikasını benimsemiş olması gereklidir." ikincisi, sosyal demokrat partilerin, anti-komünizm politikalarından vazgeçmeleri gereklidir.

Sosyal demokrat tutumunda böylesine değişikliklerin ve sosyalistler ile komünistler arasında etkili bir işbirliğinin olanak dışı olup olmadığı sorusuna gelince, sağ kanat sosyalistlerinin tutumlarında hızlı değişiklikler olacağına ilişkin belirtiler varolmamakla birlikte, komünistlerin buna verdikleri karşılık olumludur.

Komünist partileri, tutumlarını neye dayandırmaktadırlar? Bir kere, komünistlerle sosyalistler arasındaki ilişkiler, yalnız kuramsal

tartışmalara konu olmakla kalmamış, değişik partiler günümüzde ve geçmişte, bu konuda pratik deneylerden geçmişlerdir. Bu deneyler göstermiştir ki, 'komünistlerin tutarlı ve amaca dönük çabası, sınıf savaşının gelişmesi, politik ve eko-

26

nomik durumdaki değişmeler, sosyal demokrat önderleri, tutumlarını değiştirmeye, ortak bir savaş vermek için komünistlere katılmaya zorlamıştır. Böyle bir işbirliği, ikinci Dünya Savaşı sırasındaki direnme hareketinde geniş ölçüde gerçekleşmiş ve savaş sonrasında ilk yıllarında sürmüş, işçilere, onlar için hâlâ değerli olan önemli kazançlar sağlamıştır.

Dünya işçi sınıfı hareketinin deneyleri, komünistlerin birlik için çaba gösterme politikasının geçerliliğini ve doğruluğunu ortaya koymuştur. Burjuvazinin bütün çabalarına, sağ kanat sosyalistlerinin ve "solcu" ögelerin direnmelerine karşın,-komünistler son yıllarda pek çok ülkede başarılı işbirlikleri sağlamışlardır. Örneğin, sağ kanat sosyalistlerinin çabalarına karşın, komünistler ve sosyalistler İtalya'da her gün daha çok birlikte eylem yapmaktadırlar, İtalyan işçileri, bu ortak çabaların olumlu sonucu olarak, çeşitli nedenlerle ülke çapında etkili eylemler ortaya koyabilmişler ve bu yolla önemli kazançlar elde etmişlerdir. 1970 yazında ülkenin üç bölgesinde(Emilia, Toscana ve Umbria) yapılan seçimlerde ve Bologna, Ferrara, Reggio del-Emilia, Grosseto, Rimini, Forli vb. kentlerde yapılan seçimler sonucu, yerel

hükümetlere solun temsilcileri, yâni komünistler, sosyalistler ve Proleter Birliği Sosyalist Partisi üyeleri seçilmiştir.

Fransa, Japonya ve Hindistan gibi ülkelerde de komünist ve sosyalistler, birlikte eylem deneyleri vermektedirler.

Komünistler, kapitalist ülkelerin hepsinde, işçi sınıfı partileri arasında sıkı bir eylem birliğinin başarılmasına çalışmaktadırlar. Bu eylem pek iyi gerçekleştirilebilir. Dünya kapitalist sisteminde ve sınıf savaşındaki gelişmeler bir yândan, dünya sosyalist ülkelerinin başarıları öbür yandan, sosyal demokrat partiler üzerinde önemli etkiler yapmakta ve bu partilerin üyeleri ile yöneticileri arasındaki ayrılıkları ortaya çıkarmakta, sağ kanat sosyal demokrat yöneticilerle kadrolar arasındaki çatışmayı hızlandırmaktadır.

Bazı sosyal demokrat partilerin politikalarında gözlenen sağa kayma, bu partiler ve onları destekleyen örgütler içindeki çeşitli güçler arasındaki savaşı kızıştırmıştır. Özellikle Federal Almanya'da sosyal demokrat partinin resmi çizgisi ile sendikalar arasında çıkan çatışma, sözü edilen savaşın belirli bir görünümüdür. Alman Sosyal Demokrat Partisi ile Alman Sendikalar Birliği(DGB) arasında ekonomiyi yönetmekte sendikalara daha fazla hak verilmesi gibi önemli görüş ayrılıkları olduğu

ortaya çıkmıştır. İngiltere'de İşçi Partisi yöneticileri ile sendikaların pek çoğunun yöneticileri arasındaki çatışma da aynı derecede önemlidir.

Sağ kanat yöneticilerle sosyal demokrat gençlik örgütlerinin büyüyen çatışması, sosyal demokrat partilerin gelişmesinde gözlenen önemli bir başka olaydır. Batı Almanya, İsveç, Fransa gibi ülkelerde sosyalist gençlik, kendi partilerinin yönetim, ideoloji ve politikasını eleştirmekte, yöneticilerin çizgi değiştirmesini istemekte, köklü reform programları ortaya atmaktadırlar. Sosyalist gençliğin bu tutumu, sosyal demokrat üyeler üzerinde de önemli etkiler yaratmaktadır.

1969 Danışma Toplantısı bildirgesinde de parmak basıldığı gibi, "Sosyal-Demokrat kadrolar içinde ayrılıklar ortaya çıkmakta ve yönetime kadar yansımaktadır. Bazı yöneticiler tekelci sermaye ve emperyalizmi savunurken, diğerleri emekçi yığınların ekonomik ve sosyal alanlardaki savaşlarına, barış ve ilerleme istemlerine kulak vermeye daha fazla eğilim göstermektedirler."

Komünistlerle eylemsel işbirliği yapmakta olan sosyal demokrat partilerce edinilen deneyler, sosyal demokrasinin tutumu üzerinde her gün daha çok etkili olacaktır. Fîn'li sosyal demokrat önderi Vaine Leskinen'in 1971 Mayıs'ında Helsinki'de, Sosyalist Enternasyonal Konseyi'nin bir toplantısında söylediği sözler, bu açıdan anlamlıdır. O, "Finlandiya Sosyal Demokrat Partisi, ilerici güçler arasında geniş bir işbirliği istemektedir. Biz, sosyal demokrat partiler ile Doğu Avrupa'daki sosyalist ülkelerin partileri arasında ilişkiler kurulmasını

önerdik ve şimdi bu öneriyi yeniliyorum. Yapıcı işbirliği özelemlerinin bu kadar açıkça ortaya çıktığı dönemde bu olanağı görmezlikten gelmek, tarihsel bir yanlış olmayacak mı?" demiştir.

Son olarak, dünya komünist hareketinin gelişmesinde elde edilen başarılar :ve birlik için verilen tutarlı savaş, «sağ kanat sosyalistlerinin anti-komünizmini alt etmekte, komünistler ile sosyal demokrat partilerin eylem birliğini sağlamaktadır.

Dünya sosyalist sisteminin büyüyen gücü ve dünyada yer alan sosyalizmden yana dönüşümler, komünist partilerinin durumunu kesinlikle güçlendirmekte, işçi sınıfı hareketi üzerinde etkisini ' arttırmaktadır. İşçi sınıfı, komünist partisi ne kadar güçlüyse, işçi sınıfı birliği düşmanlarının direncinin o kadar kolaylıkla kırıldığını, işçi sınıfı parti ve örgütlerinin ortak eylem yolunda o kadar kolaylıkla birleştiğini deneylerle görmüş-

28

tür.

Dünya komünist hareketinin, komünist ve sosyal demokrat partilerin birbirine yaklaşmasında olumsuz etki yapan çelişkileri ortadan kaldırması da, komünistler ile sosyal demokratlar arasındaki işbirliği olasılıklarını arttırmıştır. Dünya komünist hareketinin birlik ve bütünlüğünü pekiştirme süreci,. 1969 Moskova Uluslararası Toplantısı sırasında, Lenin'in doğumunun 100. yıldönümü törenlerinde, ayrıca SBKP 24. Kongresi'nde ve öteki komünist partilerinin kongrelerinde

kendini büyük bir güçle ortaya koymuş ve işçi sınıfı partilerinin eylem birliğini kuşkusuz' güçlendirmiştir.

Komünist partileri, işçi sınıfı partilerinin birliği sorununa, SBKP'nin 24. Kongresi'nde temelleri atılan yapıcı bir tutumla yanaşmaktadır.

Kapitalist ülkelerin çoğunda komünistler, pratik eylemleriyle, sosyalist partilerle işbirliği politikasındaki içtenliklerini ve bu politikanın başarısı için ellerinden gelen her şeyi yapmaya hazır olduklarını göstermişlerdir. Komünistler böylece sosyal demokrat kadrolar içindeki işçi sınıfı birliği düşmanlarının uydurmalarını yalanlamış ve böyle bir birliğe karşı öne sürülen iddiaların anlamsızlığını ortaya koymuş oldular.

Dünya sosyalist sisteminin başarıları, 'dünya güçlerinde-ki yeni dengeler, dünya işçi sınıfı ve komünist hareketinin birbirine kenetlenmesi, komünistlere devrimci savaşın önemli sorunlarını çözmekte yeni yaklaşımlar elde etme olanağı verdi. Oysa bu sorunlar, geçmişte komünistler ile sosyal demokrat partiler arasında derin farklılıklara sebep olmuştu. Burada sözü edilecek en önemli yeni yaklaşım; silahlı bir ayaklanmaya ve iç savaşa gitmeden, sosyalist devrime barışçı yoldan geçiş için daha büyük olanakların ortaya çıkmış olmasıdır. Bu tezin, pek-çok komünist partisinin programına alınmasıyla, yalnız barışçı savaşım biçimlerini tanıyan ve komünistleri sürekli olarak halkı kanlı bir iç savaşa, karmasa ve yıkıma itmekle suçlayan sosyalistlerle işbirliği yapmak için daha büyük olanaklar doğdu.

Genel demokratik haklar ve sosyalizm için verilen savaşın görevlerinin birbirine daha çok yaklaşması,'komünist strateji ve taktiklerin, genel demokratik karakterde görevlerle çeşitli reform ve değişim programlarına, günümüzde, geçmişe göre daha fazla ağırlık vermesine yol açtı. Bu ise, komünist partileri ile sosyal demokratlar arasında yakın bir işbirliği için olanak sağladı.

29

Böylece, komünistlerin sosyalist partilerle eylem birliği ilkesine oturtulan çizgisi, dünya işçi sınıfı hareketinde ve uluslararası sosyal demokraside yaralan gerçek gelişmelere dayanmaktadır.

Birlik İçin Savaşmanın İlkeleri

Komünist partileri, işçi sınıfının birliği, sosyalistlerle ve İŞÇİ sınıfının öteki partileriyle işbirliği için savaşma konusunda bazı canlı ilkelere bağlıdırlar. Bu ilkeler, dünya komünist hareketinin deneylerinden kaynaklanırlar. Özü, komünistlerin, eylem birliği sağlamaya dönük kararlı çizgisini uygulamak çabasıdır.

Komünistler, öteki işçi sınıfı partileriyle işbirliği yapmaya çalışırken, işçi sınıfının çıkarından başka bir çıkar ya da amaç gözetmezler, işbirliğinin anlamını ve önemini, sosyal demokrat önderlerin ileri sürdüğü gibi, öteki işçi sınıfı partilerini yıpratıp kendi hegemonyalarını kurmak biçiminde görmezler. Amaçları, işçi sınıfının

tümünün gücünü ve savaşçılığını arttırmak, toplumda işçi sınıfının durumunu ve etkisini güçlendirmek, işçi sınıfı hareketinin genel düzeyinde bütünsel bir yükselme sağlamak, işçilerin yalnız güncel istekleri için değil, egemenliği ele almak ve sosyalizmi kurmak için başarılı bir savaş vermelerini sağlamaktır.

Komünistler tüm işçileri; ister sosyalist, ister Hıristiyan-demokrat, isterse başka partilerin destekçileri olsunlar, sınıf kardeşleri bilirler. Onlarla karşılıklı bir anlayış kurmak ve işbirliği yapmak için ellerinden gelen her şeyi yaparlar. Bundan ötürü komünistler, bütün işçilerce ortaklaşa benimsenen konuları öne sürerler ve onları ortak bir savaşta birleştirirler.

Birleşik eylem sağlama görevini yerine getirirken, komünistler bugün için, komünist ve sosyal demokrat partilerin birleşmesini, birleşmiş bir işçi sınıfı partisinin kurulması sorununu ortaya atmamaktadırlar.

Elbette böyle bir birleşme, Marksist ilkeler çevresinde gerçekteşebilirse, işçi sınıfı için çok büyük bir kazanç olacaktır. Ne var ki, henüz böyle bir adım için koşullar olgunlaşmamıştır. Bundan ötürü komünistler ve sosyalistler arasındaki birlik, bugün için işçi sınıfının bağımsız politik örgütlerince ortaklaşa oluşturulan düzeyde, eylem birliği olarak anlaşılmaktadır.

Burada komünist partiler, .politikalarını, sosyal demokra-

sinin yakında çökeceği umuduna dayandırmazlar. Tersine, onun uzunca bir süre ve yalnız kapitalizm ortamında değil, belki de bazı ülkelerde sosyalist devrimin zaferinden sonra da yasayacağını hesaba katarlar.

Komünistler, sosyal demokrat partilerin politikalarında değişme sağlamak ve sağlam bir birlik için, .sosyal demokratlarla sıkı ve dostça ilişkiler kurmayı görev bilirler.

Komünistlerin yığınlar arasında sistemli çalışmaları, onları birlik politikasına kazanmaları, komünistler ile sosyal demokratlar arasında, işçi sınıfının çıkarları için işbirliği sağlamanın temel yöntemidir.

Deneyler gösteriyor ki, fabrikalarda komünistlerle aynı koşullar altında omuz omuza çalışan, aynı cefayı çeken sosyal, demokrat işçiler arasında anti-komünist önyargılar ortadan kalkmaktadır.

Fabrikalar, ortak istek ve amaçlar için eylem birliğinin sağlandığı, yabancılaşmanın ve düşmanlıkların eritilebildiği tek ortamdır. İşçilerin eylem birliği için atölye düzeyinde bir toparlanma sağlanabilirse, bu, sosyalist partilerin yöneticilerini etkileyecektir. Çünkü bu yöneticiler işçi sınıfından ne kadar kopuk olurlarsa olsunlar, partilerinin ve sendikalarının tabanını, seçmenlerini ve destekleyicilerini oluşturan bu yığından gelen" dirençli istemleri sürekli duymazlıktan gelemeler

Komünistlerin, sosyal demokrat kadrolarla eylem birliği sağlama çabası, sosyal demokrat partilerin yöneticileri ile işbirliği yapılmasını önlemez, tersine bunu öngörür. Dünya işçi sınıfı hareketinin deneyleri göstermiştir ki komünistlerle sosyalistler arasında sıkı, etkili ve uzun süreli bir işbirliği, ancak tabandaki birliğin, partiler arasında, yâni

partilerin merkez organları ve yöneticileri arasında bağlanan anlaşmalar yoluyla üst düzeyde desteklenip sağlamlaştırılmasıyla güvence altına alınabilir.

Geçmişte bazı komünist partileri sosyal demokrat yöneticilerle herhangi bir işbirliğini ilkesel olarak yanlış ve kabul edilemez nitelikte görmüşlerdir. Bunlar, işçi sınıfı hareketinin birliğini, sosyal demokrat hareketin başındaki yöneticileri atlayıp yığınlar arasında eylem yaparak sağlamaya çalıştılar. Ne var ki bu politika başarı kazanamadı; işçi sınıfı partileri arasında işbirliği ve işçi sınıfı hareketinde sıkı bir birlik sağlayamadı. Bundan ötürü, tabandaki işbirliği çizgisi ile tepedeki işbirliğini birbirinden ayırmak yanlıştır. Her iki, görevin birden başarılması gerekmektedir. Bu görevlerin her birinde elde edi-

31

lecek başarılar, komünistlerle sosyalistlerin çabalarını birleştirerek işçi sınıfının bütününe yararlı olacaktır.

1969 Danışma Toplantısı'nda bu konuya eğilen Alman Komünist Partisi I.Sekreteri Marx Reimann: "Federal Almanya'da komünistlerin, sosyal demokrat kadrolarla bir birleşik cephe kurmak istemeleri, Sosyal Demokrat Partisi yöneticilerine karşı savaş politikası sürdürmeye niyetli olduğumuz anlamına gelmez; Federal Cumhuriyet'teki tüm komünistler, her düzeyde sosyal demokratlarla diyalog kurmağa hazırdır" demiştir.

Birliğe giden yol işçilerin somut istemleri için verilen ortak savaştan ve ortak eylemden geçer. Sosyalistler ile komünistler arasındaki ideolojik tartışmalar, bazı olumlu sonuçlar doğurabilirse de, bugün için sosyalist partilerin çoğunun ideolojik konumu, komünistlerden o kadar farklıdır ki, bu tür tartışmaların eylem birliğini geliştirmesi beklenemez, tersine zararlı olabilirler. Somut amaçlar için verilen pratik bir eylem, işçilerin çeşitli kesimlerini birbirine daha çok yakınlaştıracadı gibi, aralarındaki düşmanlığı eritecek ve karşılıklı güven sağlayacaktır. Bunlar işbirliğinin temelidir.

Komünistler, işçilerin somut çıkarlarını yansıtan istemler öne sürerse birlik sağlanır. Komünistler durumu ve yığınların nabzını doğru yoklayıp, ortak savaşın görevlerini doğru saptarsa, işçilerin böylesi istemler için vereceği savaşı, birlik düşmanlarının zayıflatmaya gücü yetmeyecektir. Bu koşullarda, komünistlerin ileri sürdükleri istemler, işçilerin tümünce öylesine benimsenecektir ki, en keskin anti-komünistler bile yığınlardan kopmamak için kendi taktiklerini değiştirmek zorunda kalacaklardır.

Komünistlerin duruma böylesine yaklaşmaları, komünist partilerinin genel olarak ideoloji sorunlarını ikinci plana atacakları ve ideolojik tartışmalara karşı çıkacakları anlamına gelmez. Tersine, komünistler ideoloji sorununa ve teori problemlerine her zaman birinci önceliği vermişlerdir. Ne var ki, komünistler eylem birliği için çaba gösterirken, ideoloji ve teori konularında uzlaşmanın, eylem birliğinin ön şartı olmadığını kabul ederler. Ote yandan, bu tür tartışmaların özü ve biçimi, takınılacak davranışa ve öne sürülecek görüşlere yardımcı

olmalı, komünistlerle sosyalistlerin ortak noktaları saptamalarını sağlamalı ve işçi sınıfı partilerinin birbirlerine daha çok yaklaşmasına katkıda bulunmalıdır. Komünistler, bunun gerektiğine inanırlar.

32

Komünist ve sosyalist partiler arasında işbirliği için verilen savaşın en zor yanı, ilk adımı atmak, uzun yılların düşmanlığını ortadan kaldırarak ortak eyleme girişmektir. İlk aşamalarda, komünistlerin çok esnek davranmaları ve somut görevlerin birlikte başarılması için yollar bulmaları gerekeceği kolayca anlaşılacaktır. Pratikte "ya hep, ya hiç" tutumunu benimsemek, yalnız ortak eyleme zarar vermeye kalmayacak, partilerin birbirlerine daha çok yaklaşmasını önleyecektir.

Ortak eylemin başarısı için, en önemli istemleri kapsayan ortak programlar ortaya atılmalı ve her iki taraf, bu programın uygulanması için tutarlı bir çaba harcamayı görev bilmelidir. Böyle programların hazırlanması, komünistler ile sosyalistler arası işbirliğinin en karmaşık ve zor yanısıdır. Bir ortak eylem programı, ortak bir belgedir, salt komünist ya da salt sosyal demokrat olamaz. Ortak program, her iki tarafça verilen ödünler sonucu varılan bir uzlaşmanın ürünüdür. İşçi sınıfı birliği uğrunda verilen savaşın başarısı için, işçi sınıfı hareketinin ortak amaçlarına ulaşması için, güçlerini bir araya getirip birliğini sağlaması için komünistler, sosyal demokratlarla belirli bir uzlaşmaya varmaya ve onlara bazı ödünler vermeğe hazırdırlar.

Elbette bu, sosyal demokratların da ödün vermeleri ve bazı istek ve tutumlarından vazgeçmeye hazır olmaları koşuluna bağlıdır. Her tür ödün ve uzlaşmaya karşı, ilke olarak, uzlaşmaz bir tutum takınmak, işbirliği ve ortak eyleme giden yolu kapamak demektir. Komünist hareketin gelişmesinin ilk yıllarında görülen bu tür "ilkeciliğe" karşı Lenin eleştiriler yöneltmiştir.

Ne var ki, bu konulara yanaşırken komünistleri bir başka tehlike bekler. ;Bu, oportünistçe yanlışlar yapmak; yâni ilke olarak yol verilemeyecek ödünlere bağımsızlığı yitirme tehlikesi ve sosyal demokratların kuyruğuna takılmaktır. Bu tehlikelerden nasıl kaçınılacağı, yol verilebilir ya da verilmez ödün ve uzlaşmaların nasıl belirleneceği sorusuna, her durum ve koşul için geçerli olacak bir tek karşılık bulmak olanaksızdır. Lenin'e göre "Herkes aklını kullanarak, her özel durum için ayrı bir karşılık bulmak zorundadır. Gerçekte parti örgütünün ve onun önde gelen yöneticilerinin bir görevi de, sınıfın tüm düşünen temsilcilerinin uzun, dirençli, tutarlı, kapsamlı ve çok yanlı çabalarla karmaşık politik sorunlara hızlı ve doğru çözümler getirecek bilgi, deney ve politik kavrayışı edinmelerini sağlamaktır. "

33

Birlik için verilen savaş, ancak ortak bir eylem programı yanı sıra, birliği temsil eden bir örgüt varsa, yani birlik için varılan sözleşme, örgütsel bir birliktelikle desteklenirse sonuç verecektir. Sözü edilen örgütsel birlik, işçi sınıfı cephesi çerçevesinde sağlanabileceği gibi,

daha geniş bir halk cephesi içinde de mümkündür. Merkezî, ve özellikle iş ve yerleşme yeri temeline göre kurulmuş yerel örgüt birimleri, birliği pekiştirir, daha güçlü ve etkili yapar.

Varılan bu sonuç, uluslararası işçi sınıfı hareketinin deneylerinden kaynaklanmaktadır. Örneğin, İkinci Dünya Savaşı eşiğinde Fransa'da kurulan Halk Cephesi'nin tarihi incelendiğinde Fransız komünistleri görmektedirler ki Cephe'nin değişik bölgelerde temsil edilmemesi eylemlerindeki en zayıf nokta ve başarısızlığın bir etkeni olmuştur. Komünistlerle sosyalistlerin birlik politikasının başarısı, büyük ölçüde tarafların görevlerini titizlikle ve eksiksiz yerine getirmelerine bağlıdır. Ancak böylelikle, taraflar birbirlerine güven duyabilir, ortak eylem alanları genişleyip gelişir. Geçici çıkarlar uğruna uzlaşılacak çizgiden sapma, yüklenilen sorumluluk ve görevlerden kaçınma çabaları, karşılıklı birbirlerine güveni yitirmelerine neden olur; işçi sınıfı hareketini militanda birleştirme eylemini, temel stratejik görevin başarısını engellemek olur.

Ne var ki, komünistlerin sosyalistlerle işbirliği yapmak için duydukları içten istek, komünist partilerinin, sağ kanat sosyalistlerine karşı verdikleri ideolojik savaşı bırakacakları anlamına hiç bir zaman gelmez. Tersine, 1969 Uluslararası Komünist ve İşçi Partileri Toplantısı'nda büyük bir açıklıkla belirtildiği gibi, ideolojik savaş, komünistlerin yığınlar üzerindeki etkinliğini arttırmada, sağ kanat sosyalistlerinin yanlış ve işçi sınıfı için zararlı tutumlarını açığa çıkarmada önemli yer tutmayı sürdürecektir.

Komünist partileri önderleri, sosyal demokrat tutumu eleştirmenin, işçi sınıfının birliği ve sosyalist partilerle işbirliği için komünistlerin verdikleri savaşı zayıflatmak bir yana, sosyalist partilerdeki anti-komünizmi yenmeye, onları burjuvazi ve tüm tekelci devlet kapitalizmi, sistemi ile işbirliği yapma çizgisinden kurtarmaya yardım edeceği görüşünü belirtmişlerdir,

Finlandiya Komünist Partisi Başkanı Aarne Saarinen, 1969

Kasımında, partisinin Merkez Komitesi Toplantısında, yaptığı bir konuşmada şunları söylemiştir: "Son aylarda birkaç kez

34

Sosyal Demokrat Parti yönetimince alınan politik kararları eleştirdik. Geri dönüş yapmak, ya da işbirliğine son vermek istediğimiz için böyle yapmadık. Sosyal Demokrat Parti ve yönetimini, yanlış olduğuna inandığımız kararlardan ötürü eleştirdik ve eleştirmeye devam edeceğiz. Bizce böylesi bir davranış, işbirliği politikası için içten bir ön-gerektir."

Komünistlerin verdiği ideolojik savaş ve sosyal reformizmin eleştirisi, bölünmeleri arttırmak için değil, işçi sınıfı hareketindeki birliği pekiştirmek amacıyla yapılırsa başarılı olacaktır. Bundan ötürü ideolojik savaş, sağlam bilimsel temellere dayanmalı; kişiliklere saldırmamak, sekte ve dogmatik yavanlıklardan kaçınmalıdır.

Sağ kanat sosyalistlerinin ideoloji ve politikalarına yöneltilen Marksist eleştiri, yalnız sosyal demokrat görüşlerin teorik tutarsızlığını, politik

zararlarını açıklamakla kalmamalıdır. Komünist ve sosyal demokrat tutum arasındaki ayrılıkları belirtmekle de yetinmemelidir. Sosyalist ve komünist ideoloji ve politikalar arasındaki ortak noktalar belirtilmeli, tarafları birbirine daha çok yaklaştıracak, eylem birliğini geliştirecek öğeler ortaya konmalıdır.

Elbette, komünistler, anti-komünizm ve sınıf işbirliği tutumunu bilinçli sürdüren ya da anti-komünist görüş ve kavramları savunan sosyalistlere; emekçi halkın yararı, barış ve sosyalizm yolunda, komünistlerle ortak bir savaşa katılmaya hazır olanlara davrandığı gibi yaklaşamaz. Bunun gibi, işçi sınıfının ortak eylemlerine karşı çıkan sosyal demokratlara karşı da eylem birliği davranışı sürdüremez. SBKP'nin günümüz sosyal demokrasisine karşı sürdürdüğü çizgi, partinin 24. Kongresine Merkez Komitesi'nin sunduğu raporda şöyle formüle edilmiştir: "1969 Uluslararası Danışma Toplantısı'nda saptanan çizgiye bağlı kalarak SBKP, sosyal demokratlarla barış, demokrasi ve sosyalizm savaşında işbirliği yapmaya hazırdır. Elbette ideolojide ve devrimci ilkelerde hiçbir ödün vermeksizin. Ne var ki, komünistlerin bu tutumu, sosyal demokrasinin sağ kanat önderlerinden gelen güçlü direnmelerle karşılaşmaktadır. Partimiz, işçi sınıfı hareketini tekelci sermayenin çıkarlarına uydurmaya ve işçi sınıfının barış, demokrasi ve sosyalizm için verdiği mücadeleyi zayıflatmaya çalışan her türlü davranışa karşı ödünsüz bir savaş vermektedir, bundan böyle de verecektir."

Komünist partileri ile sosyal demokrat ve işçi sınıfının öteki partileri arasındaki ilişkilerin temel ilkeleri bunlardır.

Sendikal Harekette Birlik İçin Savaş, Sendikalarda Komünistlerin Eylemleri

Sendikalarda işçi sınıfının birliği için yürütülen savaş, büyük bir önem taşır. Bu önem, sendikaların, işçi sınıfının parti dışı en büyük yığın örgütleri oluşundan ve çok değişik görüşlere sahip işçileri, kapitalist sömürüye karşı ortak direnme temeli üzerinde kucaklamalarından gelmektedir. Kari Marks'a göre, sendikaların geleceği, onların, işçi sınıfının örgütlü merkezleri olarak bilinçli bir biçimde görev yapmalarına ve sınıfın tam egemenliğini sağlayacak büyük amacı benimsemelerine bağlıdır. Kari Marks: "Sendikalar, dünyaya, amaçlarının dar ve bencil olmaktan çok uzak olduğunu ve ezilmekte olan milyonların egemenliğini amaçladığını göstermelidirler" demiştir. Dünya sendika hareketi, 1945'deki 65 milyonluk gücüne karşılık, 'günümüzde 250 milyon üyeyi kapsayan pek büyük bir güçtür. Bugün pek çok sendika, barışın korunması, emekçi halkın yaşam düzeyinin yükseltilmesi, sendikaların demokratik hak ve özgürlüklerinin genişletilmesi için daha militan bir eylem birliği ve işbirliği yapmaktadır.

Ne var ki, endüstri ve büro işçilerinin sendikalarda yetersiz biçimde örgütlü oluşu, sendikal hareketin bölünmüş olması, işçi sınıfının emperyalizme karşı verdiği savaşta gerçekten militan bir birliğin

sağlanması açısından ortaya zor engeller çıkarmaktadır. Sosyalist olmayan ülkelerde, tüm ücretli çalışanların yarısından azı sendikalıdır. Fransa, ABD ve Kanada gibi ülkelerde bu oran sadece % 25'tir. Pek çok ülkede, tek bir fabrikada çalışan işçiler bile, farklı politik partilere bağlı çeşitli sendikalara bölünmüşlerdir.

36

Komünist Partisi ve Sendikalar

Komünistler, sendikal eylemlerde çok önemli ve olumlu etkilerde bulunmaktadır. Nerede komünistlerin sendikalar üzerinde etkisi daha güçlü ise, proletaryanın sınıf bilinci daha yüksek, sendikaların politik savaşıma katılması daha geniş kapsamlı ve militancadır. Komünist partileri, sendikaların, emekçi halkın sınıf çıkarlarını kesinlikle savunmalarını, burjuvazi ile sınıf işbirliği ilişkilerine girmemelerini isterler. Sendikalarla en yakın ilişkiler kurmak için çaba harcarlar ve sendikalarda sürdürülen komünist eylemlerin küçümsenmesine karşı çıkarlar. Anti-komünist propaganda, komünistlerin sendikalara "sızarak", onların bağımsızlıklarına son vereceklerini ve bu örgütleri komünist amaçlara bağlıyacaklarını yayar. Oysa gerçekte, sendikalarda çalışan komünistler, sendikaların görevlerini en iyi yapabilmesi için çaba gösterirler. Bilindiği gibi Lenin, sendikaların "renksizliği" teorisine, yâni sendikal eylemi ekonomik savaşla sınırlayanlara, komünist partisi ile

sendikalar arasında sıkı bir ilişki kurulması gereğini yadsıyanlara karşı amansız bir savaş vermiştir. Lenin, aynı zamanda, sendikaları işçi sınıfının bağımsız örgütleri olarak, sınıf dayanışması ve ortak çıkarlar uğruna savaşın öğrenildiği okullar olarak ele almıştır. 'İkinci Enternasyonalin Stutgart Kongresinde(1907) verilen kararları ele alırken, Lenin şu kararın önemini belirtmiş, altını çizmiştir: "Her iki örgütün de (parti ve sendika) yapılarına bağlı olarak kendi alanları vardır. Bu alanlar içinde birbirlerinden bağımsız hareket etmektedirler." Komünistler, sendikaların bağımsızlığı ilkesini göz önünde tutarlar, sendika ve parti arasında daha sıkı ilişkiler kurmak için çalışırlar.

V.I.Lenin komünistlere, sendikalarda parti öncülüğünü, sendikaların bağımsızlığını yok edecek biçimde anlamamak gerektiğini öğütlemiştir. Sendikaları, partinin bir şubesi ya da eki durumuna getirmeye yönelik çabalara karşı çıkmıştır. Öte yandan sendikaları, işçileri partiye, onun amaç ve idealleriyle bağlayan örgütler olarak görmüştür.

Bu ilkeler bugün de bütünüyle geçerlidir. Sendikalar içinde partinin öncü rolünü ilkel veya dogmatik ele almak, önem-

37

li zararlara yol açar.

Son yıllarda pek çok komünist partisi, belgelerinde, sendikaların bağımsızlığı konusuna özel bir önem vermiştir. Bu bağımsızlığı

komünistlerin nasıl anladığı sorulabilir. Öncelikle sendikalar, hükümet ve patronlara bağımlı değildir, komünistler bunu böyle ele alırlar.

Çoğu kapitalist ülkelerin hükümetleri, sendikal haklara darbe vurmakta, sendikaların eylemlerine karışmakta, onların politik istemlerde bulunma hakları olduğunu tanımamaktadır. Komünistler sendikaların bağımsızlığını savunurken, sendikaları, kapitalist ülkelerde egemen olan tekellere ve onların adamlarına karşı korumağa çalışırlar. Onlar, sendikaların, işçi sınıfının demokratik hakları için istemler ileri sürmek ve savaşmak hakkını savunurlar.

Komünistler sendikaları, politik partilere göre bağımsız Örgütler ve birimler olarak ele alırlar. Ne var ki 'bu, işçi sınıfı partileri ile sendikaların ortak amaçlar için işbirliği yapmalarına engel değildir. Herhangi bir sendika üyesi, komünist partisi ya da değişik bir başka partinin üyesi olabilir. Elbette komünistler, sınıf bilinci en yüksek işçilerin komünist partisine katılmasını isterler. Ne var ki, sendikal hareketi mekanik olarak şu ya da bu politik partinin parçası(eki) yapmak, sendikaları yalıtır ve onları yığınlardan koparır. Pek çok sendikanın(İngiltere'de TUC, Federal Almanya'da DGB, İtalya'da GCL, Belçika ve İskandinav sendikaları) günümüzde tekellere karşı ve işçi sınıfının birleşik eylemi için verilen savaşta sosyal demokrat partilerden daha kararlı olmaları, sendikaların gerçekten bağımsız bir sınıf politikası için artan isteklerini, öte yandan sendikal hareketteki bölünmeyi hazırlayan nedenlerin giderek azalmakta olduğunu göstermektedir.

Komünist partileri; özel ve "katıksız komünist sendikalar" örgütlenme görüşünü çoktan bırakmışlardır. Çünkü pratik göstermiştir ki, böyle bir çizgi, komünistleri sendikalardan, büyük yığınlardan yalıtmaktadır. Komünistler, işçi sınıfının geniş yığınlarının üye olduğu sendikalarda aktif biçimde çalışarak, yığınların ekonomik ve politik istemleri için verilen savaşta, başka ilerici partilerin temsilcileriyle birlikte, eylem birliğini oluşturmakta daha etkili olabilmektedirler.

Etkinlik Nasıl Kazanılır?

Komünist partileri, emekçi halkın çıkarlarını tutarlı bi-

38

çimde savunurlar. Onlar, içinde buldukları aşamanın âcil gereksinmelerini, söz konusu ülkenin özelliklerini yansıtan sloganları zamanında ileri sürer, işçi sınıfı hareketi içinde egemen sınıfların ve ajanlarının manevralarını açığa vurur, sendikalar içinde öncelikle ve herkesten çok etkinlik kazanırlar. Komünistler sendikalarda, onların her tür eylemlerine aktif katılır ve üye arkadaşları arasında etkinlik kazanırlar. Komünist partileri, üyelerinin tümünün sendikalara üye olmasını şart koşar ve bu kural, çoğu kez parti tüzüğünde yer alır. Komünistler, günlük sendikal çalışmalarda aktif olmalı, tüzüğün gerektirdiği disipline sıkı sıkıya uymalı,' sendikal çalışmanın işçi sınıfına yararlı olması için ellerinden geleni esirgememelidirler.

Sendikalarda komünist inançlarına bağlı kalarak çalışırken, değişik görüş ve inançlardaki sendika üyelerinin görüş ve düşüncelerine saygı göstermelidirler. Sendikalardaki pratik eylemleri ile, işçilerin dirimsel çıkarları için ateşli, tutarlı ve başarılı savaşlar vererek, komünistler sendikalarda saygınlık kazanmışlar, üyelerce tekrar tekrar yöneticiliğe seçilmişlerdir.

Bilindiği gibi İşçi Partisi, İngiliz sendikalarında çok etkilidir. Gene de komünistler birçok sendikalara yönetici seçilebilmişlerdir. Komünist Partisi, maden, metal ve ulaşım işçileri sendikalarında olduğu gibi Ağaç İşçileri Birliğinde, Kurşun İşçileri Sendikasında, Ressam ve Dekoratörler Birliğinde de etkilidir. Komünistler, Öğretmenler Sendikasında, Büro İşçileri Sendikasında, Bilimsel İşçiler Birliğinde, Posta İşçileri Sendikasında yöneticilik elde etmişlerdir. Komünistler, İngiltere'nin en büyük tabakalarındaki işçi temsilciliklerinde önemli rol oynamaktadırlar.

Komünistler, sendika örgütünün demokratik ilkelerini savunurlar. Yalnız geniş bir sendikal demokrasi ortamında, istem ve kararlar yukarı katlara ulaştırılabilir. Ancak işçilerin katılımıyla gerçek istekler yansıtılabilir. Geniş sendikal demokrasinin var olduğu yerlerde, gerici kimselerin sendikal istemleri ve savaş biçimlerini belirlemeleri ve sendika yönetiminde önemli yerler ele geçirmeleri olanaksızdır. Öte yandan komünistler, yalnız geniş sendikal demokrasinin bulunduğu koşullarda kendi görüşlerini yaygınlaştırmak, geniş tartışmalar açmak, her sendikalının ve sendika

biriminin önündeki görevi doğru olarak anlamasını sağlamak ve yanlış görüş ve eylemleri eleştirmek olanağına kavuşur.

39

Sendikal demokrasinin olmadığı yerlerde, patronun örgütlediği gerici yöneticiler ve devlet sendikaları, sendikal hareketi egemen sınıfların çıkarlarına boyun eğdirecek konumlar elde ederler.

Komünistler ekonomik ve politik isteklerin ilişkisini doğru bir biçimde kurmaya çalışırken, politik savaşımın büyük önemine parmak basarlar. İşçi sınıfının bağımsız çizgisini savunurken, emekçi yığınlara sendikaların politika dışında kalamayacaklarını anlatırlar. Politik savaşı bırakmanın, düşman sınıfa kendi politikasını uygulamak için yardım etmek olduğunu, politikadan bağımsızlığın gerçekte burjuvaziye bağımlı olmak anlamına geldiğini açıklarlar.

Bilindiği gibi, günümüz koşullarında emekçi yığınların ekonomik savaşı, politik savaşla içice geçmiştir. Sendikalar, kapitalist devlete karşı savaş sorunuyla hiçbir zaman bugünkü kadar kesin şekilde karşı karşıya gelmemişlerdir. Deneyler ve tüm sınıf savaşı tarihi, sendikaları (reformist yöneticileri olanları da) her zaman, tekellerle birleşmiş olan burjuva devletin karşısına koymuştur. Bu koşullarda politika-üstü olmak ya da politik renksizlik, ekonomik savaşta bile daha baslarken belirli bir başarı elde etme olanağını ortadan kaldırmak ve işçi sınıfı hareketini yenilgiye götürmek demektir.

Sendikal İstemlerin Yapısı

Her komünist partisi, sendikalar içinde yapacağı çalışmanın özünü, biçimini, yönetimini ve sendikalarda etkinlik kazanmanın yollarını; ülkenin somut koşullarını, sınıf bilinci düzeyini, sınıf savaşının, sendikal hareketin özgül nitelik ve geleneğini değerlendirerek belirler. Komünistler; sendikal isteklerin, ülkedeki koşulların ve emekçi yığınların istemlerinin daha doğru ve tam bir yansıması olmasına çalışırlar.

Sendikalar daha yüksek ücretler, eşit işe eşit ücret, daha fazla sosyal güvenlik, sendikal haklar için ve işsizliğe karşı savaş yürütürler. Bu tür istekler, işçi sınıfının tüm kesimlerince anlaşılır. Ne var ki, dünyadaki belirli bölgeler ve ülke grupları, 'gerek sendikal istekler, gerekse sendikal hareketin biçim ve yöntemi açısından özgün özellikler taşır.

Kapitalist ülkelerde sendikal eylemlerin uzun dönemdeki baş görevi, tekellerin büyük güçlerini kırmaktır, işte komünistler, sendikaların yeni ve büyüyen rollerini bu açıdan değerlen-

40

irmektedirler. Sendikaların sosyal ve ekonomik savaşı geleneksel çerçevesinden taşmakta, emekçi yığınların ülke çapında istemleri düzeyine varmakta, toplumun gelişmesini sağlayacak temel politik görevin yerine getirilmesi için verilen bir savaşa dönüşmektedir.

Sendikalar, emekçi yığınların katılmasıyla gerçekleşecek bir reformlar politikasının (ekonomide sosyal güvende, halk sağlığı ve eğitimde, konut vs. de) uygulanması için, yürürlükteki sendikal hakların geliştirilmesi ve toplumun temel üretim, dağıtım sorunlarında demokratik bir denetimin (işçi kontrolü) kurulması ve bunun her düzeyde(fabrika, firma, sektör, ülke çapında) uygulanması için savaşımaktadır. Yine tekellerin gücünü kırmak için, temel endüstrilerin kamulaştırılması ve demokratik denetim altına alınması da söz konusudur.

Komünistlerin öncülüğü ile, fabrikada işçi almak ve çıkarmak, ücret artışı, verim artırma biçimleri, prim dağıtımını ve benzeri her türlü işçi ilişkilerinin yönetiminde işçilere kontrol yetkisi sağlayan toplu sözleşme imzalama mücadelesi çeşitli ülkelerde gelişmektedir. Bu savaş, fabrikaların ekonomik eylemleri üzerinde sendikal etki sağlamak, işçileri bölmek ve onlara kendi isteklerini dayatmak için kullandığı önemli bir aracı, patronun elinden almak amacını gütmektedir.

Sendikalar, bilimsel-teknolojik devrim sonucu işçi sınıfına gelebilecek her türlü zararı önlemek üzere, yeni yatırımların, teknolojik gelişmelerin, fabrika yenilemelerinin, yeni işçi alma olanaklarının, işçi sınıfının çıkarlarına yarayan ve onların yaşama düzeylerini yükseltecek koşullarda gerçekleşmesi için savaşmakta, işçi sınıfını böylesi bir savaş için örgütlemektedirler. İleri kapitalist ülkelerin komünistleri, tekellerin ekonomi-politikasına ve özellikle burjuvazinin uyguladığı "gelirler politikası "na karşı, sendikaların somut alternatif

çözümler ortaya koymas1 için çaba göstermektedirler. Sendikalar, işçi sınıfının yanında yer alan bilim adamlarının yardımı ile, burjuvazinin aldığı tedbirlerin karsısına, işçi sınıfının yararına ve tekellerin daha yüksek kâr çıkarma amaçlarına karşı, bir alternatif program çıkarabilirler.

Pek çok Batılı sendikanın politikasında yer alan değişimler ve programlarının kökleşmesi sonucu, patronlar da işçiye karşı stratejilerinde değişiklikler yapmışlar, sendikaların rolünü ve etkisini ortadan kaldıracak her türlü tedbiri almak, grevleri yasa dışı ilân etmek ve benzeri baskı yöntemlerini kullanmak yolunu seçmişlerdir. Sendikaları yan-devlet kurumları haline ge-

41

tirmek ve egemen sınıfın sosyo-ekonomik makinesine katmak için çaba göstermişlerdir. Bütün bunlar sendikaların, tekellerin egemenliğine karşı verilen savaşta daha bilinçli ve daha aktif olmalarını gerektirmektedir.

Tekellerin saldırılarına karşılık, sendikalar, işçi sınıfını, burjuvazinin sendikal hareketi baltalama çabalarını etkisiz kılacak biçimde örgütlemektedirler. Aralık 1970'de İngiliz işçi sınıfı, hükümetin sendikalara karşı çıkardığı yasayı, 1926 Genel Grevi'nden beri görülmemiş çapta grevlerle ve Çartist hareketten bu yana en büyük yığın gösterileriyle önledi. Komünist Partisi'nin çabalarıyla, İngiltere'de sınıf savaşı, sendikal ve işçi sınıfı hareketi olarak belirgin ölçüde sola kayd1. İşçi sınıfı savaşındaki hızlanma ile, ABD sendikal

hareketinde sol kanat eğilimlerin ortaya çıktığı, demokratik eğilimlerin geliştiği, General Electric işçilerinin grevinde açıkça görüldü. Bu grev, Ülkenin en büyük sendikalarınca desteklendi ve zaferle sonuçlandı. Yoğun savaşlar sonucu Fin ve İtalyan sendikaları, fabrikalardaki sendikal haklan geliştiren (patronun zaman ve yer vermeye mecbur olduğu işçi toplantılarının yapılabilmesi hakkının alınması gibi) bazı yeni yasalar çıkartılmasını sağladılar.

Demokratik sendikaların yasaklandığı ülkelerde komünistler devlet kontrolündeki sendikalarda etkili olmaya ve böylece oralarda geniş tabanlı işçi direnişi yaratmaya çalışmaktadırlar. Örneğin İspanya'da, komünistler Franko'cu sendikalarda önemli bir karşı direniş yaratmayı başarmışlar; daha yüksek ücret, işsizlik sigortası, grev hakkı, kendi örgütlerini kurmak, toplantı yapmak hakkı ve basın 'özgürlüğü gibi isteklerle çıkmışlardır. Faşizm, bu direnişi ezememiştir.

Latin Amerika'da sendikal hareketi özel görevler beklemektedir. Bu ülkelerin durumu, emperyalizme bağımlılık ve oligarşilerin kesin hükümet sürdürmeleri biçiminde karakterize edilebilir. Proletaryanın önemli bir bölümü, burjuva milliyetçilerinin ya da reformistlerin etkisi altındadır.

Sendikalar, diktatörlüklerin olduğu ülkelerde yasaklanmışlardır. Latin Amerika komünist partileri, sendikalardaki burjuvazi etkisini ortadan kaldırmayı, tekeller ve ABD yatırımlarınca finanse edilmekte olan sarı sendikaların içyüzlerini açığa vurmayı; diktatörlüklere, oligarşilere karşı ve ABD emperyalizmine bağımlılıktan kurtulmak uğrunda,

verilen aktif savaşlara sendikaların katılmasını sağlamak için, ilk hedef seçmişlerdir.

Sömürge olmaktan yeni kurtulmuş ülkelerde sendikalar,

42

yabancı tekellerin işletmelerine devletin el koyması, ulusal devlet sektörünün geliştirilmesi, köylülüğün yararına köklü toprak reformu yapılması, yabancıların ve feodallerin mülkiyetine son verilmesi, tarımın geliştirilmesinde tarım işçilerine yardım edilmesi için çalışmaktadırlar. Bu ülkelerde sendikalar, devletin demokratik bir çizgide gelişmesi, bağımsız bir ekonomik gelişme programının hazırlanıp uygulanmasında işçi sınıfının söz sahibi olması ve bütün ülkelerle işbirliği politikası için caba göstermektedirler.

Ulusal burjuvazinin güçlü durumda olduğu gelişmekte olan ülkelerde, demokratik sendikalar, kapitalist olmayan gelişme yoluna geçişi sağlamak, patronların gelişigüzel hareket etmelerini sınırlandırmak için çalışmakta, özel tekellerin ve hükümetteki kuklalarının ulusal olmayan politikalarına, emperyalistlere ödün veren dış politikalarına karşı çıkmaktadırlar.

Emperyalizme tam anlamıyla bağımlı, gerici rejimlerin egemenlikte olduğu ülkelerde sendikalar, politik sistemde değişiklik, ülkenin ekonomi ve politikasının emperyalistlerin denetiminden çıkarılması istemlerini ortaya atmaktalar. Angola gibi ülkelerde ise ulusal kurtuluşçu güçlerin çevresinde silahlı savaşa katılmaktadırlar.

Sendikal eylemlerin, kapitalist olmayan yolu seçmiş, gelişmekte olan ülkelerde farklı özellikleri vardır. Buralarda, fabrikaların yönetimine ve tüm önemli tedbirlere katılırlar. Bir yandan sömürge kalıntısı yapılarla ve özel işverenlerce işçi sınıfının sömürülmesine karşı ve daha iyi yaşama koşulları için savaşıırken, öte yandan emekçi yığınlarını, ülkelerinin ekonomisini ilerletmek ve demokratik hükümetlerce önerilen temel tedbirleri uygulama yönünde harekete geçirirler.

Kapitalist ülkelerde işçi sınıfının durumu, yalnız egemen çevrelerce saptanan iç politikaya bağlı kalmayıp, güdülen dış politikaya da bağlıdır. Bundan ötürü de dış politikayla ilgili sorunlar, sendikal eylemlerde giderek artan bir önem kazanmaktadır. Sendikalar, ülkelerindeki hükümetlerin askersel üslere izin veren, .saldırgan bloklara katılan, silahlanma yarışını hızlandıran, ülkede yabancı yatırımları körükleyen politikalarına karşı çıkmak durumundadır. Komünistler sendikaların, ulusal yararların savunulmasında daha aktif durumlar almalarını, anti-emperyalist hareketlere katılmalarını ve öteki yurtsever güçlerle omuz omuza savaşmalarını sağlamak üzere çaba gösterirler.

Sendikaların sürdürdükleri savaşımın etkisi, öncelikle ve her şeyden çok işçi sınıfının birlikte eylemine bağlıdır. Deneyler göstermiştir ki, çeşitli sendika örgütleri ve grupları birlik içinde çalıştıkları zaman başarı elde edilmektedir. Komünist ve İşçi Partilerinin 1960 toplantısı bildirgesinde sendikalar arası dayanışma konusunda şöyle denilmektedir: "Sendikal hareketin bölünmüş olduğu ülkelerde, birliğin yeniden sağlanması ve ülkeler arası boyutlardaki birlik ve dayanışma, işçi sınıfının politik yaşamındaki rolünün artması ve işçilerin çıkarlarının başarıyla savunulması için gereklidir." Bu konu, 1969 toplantısında bir kez daha belirtilmiştir.

Komünist partilerinin, sendikal dayanışmayı sağlama savaşımında önemli deneyleri vardır. Komünist partileri belgelerinde, sendikal dayanışma eyleminin tabanda , işçi sınıfının bağrında doğduğu ve somut konularda verilen savaşlarla geliştiği vurgulanmaktadır.

Sendika tabanından gelen baskı ile sağ kanat reformist önderleri bile işçi sınıfının birleşik eylemini desteklemeye zorlanmışlardır.

Finlandiya işçi sınıfı, savaş sonrası dönemde sendikaların eylem birliğini sağlamakta önemli başarılar elde etmiştir. Yaklaşık olarak 700 bin üye, Haziran 1969'da kurulan Fin Sendikaları Merkez Örgütü'ne bağlanmıştır.

İtalya'nın üç büyük sendikasının eylem birliği, önemli değişimler için verilen geniş tabanlı ortak savaşımın sonucunda emekçi halka özellikle konut, eğitim ve sağlık hizmetlerinde yeni sosyal ve demokratik haklar kazandırmıştır. Sendikal dayanışma sonucu elde edilen başarı, yerel sendikal örgütlerde birlik yönünde öyle güçlü bir

eğilim yaratmıştır ki, pek çok fabrikada birleşik sendikal yapılar oluşmuş, böylece ülke çapında tek bir sendikal merkez oluşması yolunda sağlam bir temel atılmıştır.

Mayıs 1971'de, bağımsız Hindistan tarihinde ilk kez, ülkedeki 20'den fazla yığınsal sendika birliğinin temsilcileri arasında bir konferans yapılmıştır. Komünistlerin yönetimindeki Tüm Hindistan Sendika Birliği'nin girişimi ile konferans bir ortak eylem antlaşması benimsemiştir. Farklı politik inançtaki sendikal çevrelerin temsilcilerince biçimlendirilen bu antlaşmada, ülkenin sendikal hareketinin temel görevleri şöyle saptan-

44

miştir: Hindistan köylülerinin ve topraksız tarım işçilerinin yararına köklü bir toprak reformu; gerçek ücretlerde, ülkedeki artan hayat pahalılığını göze alan bir yükselme sağlanması; işsizlik sorununun ivedilikle çözümü; işçilerin grev hakkının sürekliliğini sağlamak; ülkenin yabancı tekellere bağımlı olmaktan kurtarılması; ulusal ekonominin temel dallarında kamu sektörünün güçlendirilmesi. Emekçi halkın bu ortak savaş programı, ülke çapında geniş destek görmüştür.

Reformcu yöneticilerin direnmelerine, işçilerin savaşımını sınırlamak ve kısıtlamak istemlerine karşın, sendikaların öncülüğünde yürütülen savaşın kapsamı genişlemektedir. 1960-1970 yılları arasında yalnız

gelişmiş kapitalist ülkelerde grevci işçi sayısı 420 milyonu bulmuş, bu dönemde ülke çapında 260 önemli genel grev yer almıştır.

Uluslararası Birlik

Günümüzde sendikal hareket, uluslararası örgüt ve bunlara bağlı birkaç organizasyonla temsil edilmektedir. Dünya Sendikalar Federasyonu(DSF), sendikal hareketteki devrimci sınıf eğilimlerini temsil ediyor; proleter enternasyonalizmi ilkesine bağlıdır. 100 ülkede 150 milyon üyesi vardır. Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu(UHSK), sosyal reformcu eğilimi temsil eder. 50 milyon üyesi vardır. Dünya Emek Federasyonu(DEF), Hıristiyan partilerin etkisinde olup, 12 milyon üyesi vardır.

Ayrıca özerk sendika örgütleri vardır. Çoğu, ilerici eğilimler taşımaktadır. 1956'da Arap Sendikaları Uluslararası Konfederasyonu(ASUK) kurulmuş olup, 10 Orta-Doğu ülkesinin sendikal örgütüdür. 1960'de Afrika ülkelerindeki sendikalar bir araya gelerek Bütün Afrika Sendikalar Federasyonunu(BASF) oluşturmuştur. Ocak 1964.'de Latin Amerika Sendikalar Birliği Kon-gresi(LASBK) ortak bir eylem programı benimsedi ve Latin Amerika için tek bir sendika örgütü oluşturulmasının gerekli olduğuna karar verdi. Bu örgüt, Latin Amerika işçi Sendikaları Birliğinin Sürekli Kongresi(LAISBSK) adını alacak ve 20 Latin Amerika ülkesini kapsayacaktı. Kongre, sürekli bir sekreterlik oluşturdu ve örgüt merkezi Santiago oldu.

Özerk demokratik sendikal birlikler, özellikle BASF, DSF ile giderek artan yakın ilişkiler kurmakta ve DSF'nin eylem programına katılmaktadır. Şubat 1969'da Afro-Avrupa sendikalarının danışma konferansı Konakri'de toplandı, emperyalist tekel-

45

lere ve sömürgeciliğe karşı sendikal dayanışma, ekonomik-sos-yal yardım konusu ele alındı. DSF'nin LAISBSK ile ASUK ve BASF ile ilişkileri daha düzenli olup, ortak komisyon, işbirliği komiteleri kurulması gibi örgütsel biçimler almıştır.

UHSK ve DEF önderleri, uluslararası sendikal dayanışmaya karşı çıkmışlardır. Bağlı örgütlerine DSF ve sosyalist ülkeler sendikalarıyla ilişki kurma yasağı koymuşlardır. DSF, 1951'den beri uluslararası sendikal birliği yeniden kurmak için sistemli olarak UHSK ve DEF yöneticilerine, işçi sınıfının dirimsel çıkarlarını savunmak amacıyla gerekli tedbirleri tartışmak önerileriyle yaklaşmak istemiştir. Örneğin 1956'da DSF, ücret kısıntısı olmadan daha kısa çalışma sorunu için ortak eylem yapmayı ileri sürmüş, Avrupa ülkelerinde 40 saatlik iş haftası önermiştir. Deneyler, uluslararası sendikal örgütlerin birlik konusundaki tutumlarında değişiklik yapmalarını zorlamaktadır. Uluslararası birlik ve sendikalar arası daha sıkı ilişkiler için duyulan istekler, çeşitli sendikal örgütlerin temsilcileri tarafından tartışılmaktadır. UHSK'ya

bağlı pek çok sendika örgütü, sendikal bağlar açısından ayırım yapılmasına son verilmesi özlemi içindedir.

DSF, işçilerin birliğini geliştirmeye yönelik kararları ve dünya çapındaki her türlü girişimi destekleyeceğini açıklamıştır. Tüm Avrupa sendikalarının tekeli politikalarına karşı ortak eylemde bulunmasını ortaya atmış, tekeller blokuna karşı ortak tedbirler almak, artan sömürüye, - aşırı kârlara karşı savaşmak üzere emekçilerin ve sendikaların ortak cephesini oluşturmak amacıyla DSF, UHSK ve DEF temsilcileri arasında toplantı yapılmasını önermiştir. DSF ayrıca, Ortak Pazar ülkelerinin işkolu ve ulusal sendikaları arasında bir dayanışma ve işbirliği eyleminin sağlanması için tedbir alınmasını da önermiştir.

DSF'nin Nisan 1968'deki özel toplantısına, bağlı sendikalardan başka, 41 örgütün temsilcisi de katılmıştır. DSF Genel Konseyi, bu toplantısında dünya sendikalarına, savaşan Viyetnam halkıyla somut olarak dayanışma yapmak çağrısında bulunmuştur. DSF Genel Konseyi'nin 1968 Aralık ayındaki 18'inci toplantısında, DSF'nin uluslararası sendikal birliği sağlamak yolundaki çalışmalarını gözden geçirilmiştir.

DSF'nin Ekim 1969'daki 7.Kongresince alınan kararlar, sendikal hareketin birliği için verilen savaşlar için büyük önem taşır.

Kongre'nin, sendika politikası ve eylemi üzerine kabul

ettiği belgede, uluslararası sendikal hareketin birliği konusuna özel bir bölüm ayrılmıştır. Burada, Batı Avrupa ve özellikle Ortak Pazar ülkeleri sendikal merkezleri arasında, tekellerin ittifakına karşı bir ortak sendikal cephe kurulması yönündeki çalışmaların gelişmekte olduğu belirtilmiştir.

Batı Avrupa'da kapitalist ülkelerin artan bütünleşme çabaları karşısında, sendikaların ulusal sınırlar içinde kalarak sos-yo-ekonomik ve politik istemlerini gerçekleştirmeleri gittikçe zorlaşmaktadır. Bu ülkelerin devrimci sendikaları, emekçi halka, bütünleşme sürecinin, üretici güçlerin gelişmesinde objektif bir zorunluk olduğunu, bu sürecin aynı zamanda işçi sınıfının büyümesini ve dayanışmasını hızlandırdığını, ulusal örgütleri birbirine yaklaştırdığını anlatmaktadırlar. Öte yandan, bütünleşme sürecine kılavuzluk eden tekeller, üretimin uluslararası duruma gelmesini, söz konusu ülkenin çıkarlarına hizmet etmek için değil, işçileri uluslararası ölçüde sömürerek tekellere daha çok kâr sağlamak için istemekte, böylelikle işçi sınıfına ve demokratik hareketlere karşı yeni bir savaş aracı yaratmaktadırlar.

Sendikalar, Batı Avrupa emekçi halkının ekonomik ve sosyo-politik çıkarlarını korumak için ortak bir savaş programı benimsemek âcî göreviyle karşı karşıyadırlar.

"Sendika Politikası ve Eylemi" adlı belgede, değişik kıtaların sendikal örgütleri ve özellikle Latin Amerika işçi Sendikaları Birliği'nin Sürekli Kongresi, Afrika Sendikal Hareketi, Asya'daki sendikal örgütler

arasında ortak platformların bulunması ve ortak yönetilen eylemlere geçilmesi önerilmektedir.

DSF'nin bu önerileri, geniş emekçi halk yığınlarınca desteklenmiştir. Uygulanması için gösterilen çabalar, işçi sınıfının uluslararası birliğini büyük ölçüde geliştirecektir. Dünya sendikal hareketindeki anti-komünist eğilim krizi, bölücü ve reformist sendika merkezini(UHSK) özellikle etkilemiştir. Son zamanlara kadar Birleşik Amerika Sendikalar Konfederasyonu (AFL-CIO)'daki Mini-Loveston grubu, UHSK'yı, uluslararası sendikal hareket içinde bölücülük yapmakta bir araç olarak kullanmıştır. Konfederasyonun üyelerine, sosyalist ülkelerdeki sendikal hareketle, ya da komünistlerin etkisindeki sendikalarla bağ kurmak yasaklanmıştır.

Şubat 1969'da AFL-CIO yöneticileri, yeteri kadar anti-komünist bir örgüt olmadığı ve AFL-CIO'nun sosyalist ülkelerin sendikalarıyla yakın ilişkiler kurulmasına göz yummayacağı gerekçesiyle, UHSK'dan çıkma kararı almışlardır. Bu olay, sendikal

47

hareketteki gerici öğelerin ne derece ayak bağı, bölücü ve ayırıcı olduklarını kanıtlamıştır.

Deneyler, UHSK'ya bağlı sendika yöneticilerini daha gerçekçi bir tutum almaya ve DSF örgütleriyle ilişki kurmayı kabul etmeye zorlamıştır.

1968'de, 'Amerikan Birleşik Otomobil, Uçak ve Tarım İşçileri, en büyük ABD sendikalarından biri olan AFL-CIO'yu bırakmış, başka bir sendikayla(Kamyon Sürücüleri Sendikası) birlikte yeni bir sendika(Emek Eylemleri Birliği) oluşturmuşlardır. Bu örgüt, Viyetnam savaşına karşı çıkmış, politik eğilimi ne olursa olsun dünyadaki tüm sendikalarla ilişki kurulmasını savunmuştur. Bu yeni sendika, Mayıs 1969'daki Konferansında, Viyetnam'da ABD savaşını kınamakla kalmamış, silahlanma yarışına karşı çıkararak, bu yolda harcanan yüz milyonların eğitim, sosyal güvenlik, konut yapımı ve benzeri işlere harcanmasını hükümetten istemiştir. Bu olay, ABD tarihinde, büyük sendikaların Vaşington'un dış politikasına yönelttikleri ilk karşı çıkış hareketidir.

Çeşitli eğilimlerdeki sendikal örgütler arasında uzlaşmalar ve ortak eylemler, oldukça sık rastlanan olaylar haline geldi. Örneğin Sovyet sendikaları son yıllarda, UHSK'nın çekirdeğini oluşturan, İngiliz Sendikalar Birliği(TUC), Alman Sendikalar Birliği(DGB) ve İskandinav ülkeleri sendikaları ile ilişkiler kurmuştur.

Uluslararası büyük örgütlerden DEF'nin yöneticileri ve kendisine bağlı başka birçok sendikal merkez ve bölgesel örgütler, özellikle Latin Amerika Hıristiyan Sendikaları, ilerici sendikal örgütlerle ilişki kurma ve onlarla alınacak ortak tedbirlere katılma yolunu giderek benimsemektedirler. Bütün bunlar, sendikal harekette sağ kanadı tutan ögelerin her gün daha çok yalnız kalmakta olduklarını göstermektedir. Komünist ve İşçi Partilerinin 1969'daki Uluslararası Toplantısı bildirgesinde belirtildiği gibi: "bazı yöneticiler, farklı eğilimlerdeki

sendikaların ulusal ve uluslararası düzeydeki eylem birliğine karşı engeller yaratmaktadır. Ne var ki, böyle bir birlik için duyulan özlem, sendikal hareket içinde son yıllarda her şeye karşın artmaktadır. Ulusal ve uluslararası çapta sendikal birliğin kararlı savunucuları komünistlerdir."

48

TKP Yayınları

1. L. I. Brejnev, "LENİN'İN 100. YILDÖNÜMÜ, SBKP'NİN XXIV. KONGRESİ, SSCB'NİN 50. YILI"
2. NÂZİM HİKMET, BÜTÜN ESERLERİ (Şimdiye kadar 8 cilt çıkmıştır)
3. BİLİMSEL KOMÜNİZM
4. LENİN (Biyografisi)
5. SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİNİN PROGRAMI
6. BÜYÜK OKTOBR 50 YASINDA
7. S. Üstünel, "GÜNEŞLİ DÜNYA"
8. A. Saydan, "ALMAN'DEMOKRATİK CUMHURİYETİ"
9. A. Saydan, "YEDİ SOSYALİST ÜLKEDE DÜN -BUGÜN-Y ARIN"
10. A. Saydan, "SOVYETLER BİRLİĞİNDE 12 GÜN"
11. S. Üstünel, "TÜRKİYE OLAYLARI"
12. S. Üstünel, "SAVAŞ YOLU"
13. S. Üstünel, "GÜNÜMÜZDE TKP"
14. Türkiye Komünist Partisi, "PROGRAM"
15. Türkiye Komünist Partisi, "TÜZÜK"
16. A. Saydan, "SINIF SAVAŞINDA YENİ AŞAMA"
17. V.V. Zagladin, "İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ"

TKP nin SESİ

İşçi sınıfının, devrimcilerin sesidir. TKP'nin SESİ'ni Perşembe akşamları Orta Avrupa saatiyle 21.30'da orta dalga 908 khz. (330m) den, Pazar ve Salı sabahları da Orta Avrupa saatiyle 9.10, Türkiye saatiyle 11.10 da kısa dalga 31.5 ve 48.5 metrelerden dinleyebilirsiniz. **TKP'NİN SESİ GERÇEĞİN SESİDİR**